

FARKLI KÜLTÜR VE İNANÇ BAĞLAMLARINDA SOSYAL İNOVASYON VE GİRİŞİMCİLİĞİN TEŞVİK EDİLMESİ

YETİŞKİN EĞİTİMİ ARACILIĞIYLA FARKLI KÜLTÜR VE İNANÇ BAĞLAMLARINDA SOSYAL İNOVASYON VE
GİRİŞİMCİLİK KONUSUNDA BECERİ DOĞRULAMA, BELGELENDİRME VE AKREDİTASYON İÇİN ÖNERİ

METNİ

Co-funded by
the European Union

İçindekiler

İçindekiler

1. Giriş.....	3
1.1. Öneri Metninin Amacı ve Kapsamı	3
1.2. Proje Kapsamı	4
1.3. Akreditasyon, Sertifikasyon ve Beceri Doğrulama	5
1.3.1. Akreditasyon.....	5
1.3.2. Sertifikasyon	5
1.3.3. Beceri Doğrulama.....	6
2. Mesleki Eğitim ve Öğretimde Avrupa Kredi Transfer Sistemi (ECVET) ve Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ).....	6
2.1. Mesleki Eğitim ve Öğretimde Avrupa Kredi Transfer Sistemi (ECVET).....	6
2.2. Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ).....	7
3. Avrupa'da Farklı Kültür ve İnanç Bağlamlarında Sosyal Inovasyon ve Girişimciliğe Dair Durum Analizi	10
3.1. Belçika	10
3.2. Türkiye.....	13
3.3. Romanya.....	17
3.4. Yunanistan	20
3.5. İspanya	24
3.6. İrlanda	27
3.7. Avusturya.....	29
4. INTREP Pilot Uygulama İncelemesi	35
4.1. Pilot Uygulama Bağlamı ve Metodolojisi.....	35
4.2. Pilot Uygulamalardan Elde Edilen Geri Bildirimler.....	38
4.3. Pilot Uygulama Değerlendirmesi: Çıkarılan Dersler.....	39
5. Sonuçlar ve Öneriler.....	41

1. Giriş

1.1. Öneri Metninin Amacı ve Kapsamı

Bu metin, “INTREP- Farklı Kültür ve İnanç Bağlılarında Sosyal İnovasyonun ve Girişimciliğin Teşvik Edilmesi” projesinin son ürünü olarak hazırlanmıştır. Bu proje ürününün amacı, sosyal inovasyon ve girişimcilik becerilerinin doğrulanması, belgelendirilmesi ve akreditasyonu için kapsamlı öneriler sunmaktır. Bu tavsiyeler politika yapımcılar, eğitim kurumları, I-VET (Yetişkinlerin Temel Mesleki Eğitimi) ve C-VET (meslek sahiplerinin mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla yapılan sürekli/hayat boyu devam eden mesleki eğitim) sağlayıcıları, proje paydaşları ve diğer aracı kurumlar için hazırlanmıştır. Nihai hedef, sosyal inovasyon ve girişimcilik alanlarında, özellikle farklı kültür ve inanç bağlarında sertifikasyon ve akreditasyon politikalarının daha da geliştirilmesini desteklemektir.

Öneri metni şunları içerir:

- **INTREP Eğitim Müfredatı** kapsamında yürütülen Mesleki Eğitim ve Öğretim için Avrupa Kredi Sistemi (ECVET) ve ortak ülkelerdeki Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (EQF) sistemlerine ilişkin araştırmadan elde edilen sonuçlar.
- **Karşılaştırma Analizi:** INTREP projesi, proje ülkelerinde ve Avrupa’da farklı kültür ve inanç bağlarında sosyal inovasyon ve girişimciliğin mevcut durumunu analiz etmeyi hedeflemektedir. Her proje ortağı ülke, kendi ülkelerinde bir durum analizi yapmış ve bu analizler, sosyal inovasyon ve girişimcilik faaliyetlerinin nasıl gerçekleştirildiğini, bu alanlardaki mesleki profilleri, kullanılan eğitim araçlarını ve aktivitelerini, iyi uygulamaları, karşılaşılan zorlukları ve elde edilen başarıları detaylandırmıştır.

- **INTREP Projesi Eğitici Web Uygulaması ve E-Öğrenme Platformu Pilot Uygulamasından Elde Edilen Bulgular:**

INTREP projesi kapsamında geliştirilen Eğitici Web Uygulaması, eğitimcilere çevrimiçi sınıflar ve etkinlikler oluşturma, öğrenci kullanıcı profili oluşturma ve onlara görev atama konularında rehberlik eden bir araçtır. Bu uygulama, eğitimcilerin kendi etkinliklerini kolayca tasarlamalarını ve öğrenci ilerlemelerini izleme olanağı sağlar.

Bunun yanında, INTREP projesi Yetişkin Eğitimi için bir E-öğrenme Platformu sunmaktadır. Bu platform, yeni bir dijital pedagoji ve müfredat aracılığıyla, kültürlerarası ve dinler arası bağlarında girişimcilik odaklı bir çevrimiçi kursa katılma imkânı sunar. Yetişkin öğrenciler, eğitim süreçlerini desteklemek amacıyla kendi özelleştirilmiş modüllerini tasarlama ve oluşturma fırsatı bulurlar.

INTREP öneri metni, yukarıda bahsedilen Eğitici Web Uygulaması ve E-Öğrenme Platformu'nun pilot uygulamaları sonucunda elde edilen bulguların değerlendirilmesi üzerine odaklanacaktır. Bu

değerlendirme, projenin etkinliğini, kullanıcı geri bildirimlerini ve geliştirilmesi gereken alanları belirlemeyi amaçlamaktadır.

Uygulama sürecinden elde edilen sonuçlar, bu ürünün aktarılabilirlik potansiyelini güçlendirmeyi, politika yapıcılar, eğitim kurumları, paydaşlar ve diğer potansiyel kullanıcılar arasında INTREP sonuçlarının bilgisini ve kullanımını en üst düzeye çıkarmayı amaçlamıştır.

Bu unsurları sunarak Öneri Metni, Avrupa Yeterlilik Çerçevesi (AYÇ) doğrultusunda çeşitli Yetişkin Eğitimi (YE) programlarının ve bunların öğrenme kazanımlarının şeffaflığını ve tanınırlığını artırmayı hedeflemektedir. Öneri Metni, ulusal ve Avrupa düzeyinde sosyal inovasyon ve girişimcilik alanlarında sertifikasyon ve akreditasyon politikalarının gelişimini desteklemek amacıyla paydaşlar için değerli bir kaynak işlevi görmektedir. Bu metinde sunulan tavsiyeler, farklı kitleler arasında geniş uygulanabilirlik ve etki sağlayacak şekilde yüksek oranda aktarılabilir olarak tasarlanmıştır.

1.2. Proje Kapsamı

"Farklı Kültür ve İnanç Bağlamlarında Sosyal İnovasyonun ve Girişimciliğin Teşvik Edilmesi " başlıklı INTREP projesi, farklı kültür ve inanç bağlamlarında kapsayıcılık, eşitlik, sosyal uyum ve barışa duyulan acil ihtiyacı ele almaktadır. Küreselleşen dünyamızda, farklı geçmişlere ve kültürlere sahip insanların bir araya gelmesi, toplumlarda derinleşen eşitsizlik, dışlanma ve gerilimler gibi zorluklar yaratmaktadır. Avrupa'daki hükümetler tarafından uyumlu toplumların geliştirilmesi için giderek daha önemli bir unsur olarak kabul edilmektedir. INTREP projesi, yetişkin eğitimi alanındaki öğretmenleri ve eğitimcileri, farklı kültür ve inanç bağlamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliği teşvik etmek için gerekli bilgi, beceri ve araçlarla güçlendirerek bu ihtiyaca cevap vermektedir.

Yetişkin Eğitimi (YE), bireylerin toplumlarına ve ekonomiye tam olarak katılmaları için gereken becerilerin geliştirilmesini teşvik eden öğrenci merkezli bir yaklaşım sunmaktadır. Aynı zamanda dezavantaj yaşayan veya eğitimden kopmuş olan öğrencilerin de katılımını sağlayarak temel becerilere erişim ve toplumsal katılıma ve istihdama giden yollar sunar.

INTREP projesi, Belçika, İspanya, Avusturya, Türkiye, Yunanistan, Romanya ve İrlanda'dan sosyal inovasyon, girişimcilik, kültürlerarası iletişim ve yetişkin eğitimi alanlarında uzman sekiz kuruluştan oluşan bir konsorsiyumu bir araya getirmiştir. Proje, yetişkin eğitimi alanındaki öğretmenler ve eğitimciler (hedef kullanıcılar) ile yetişkin öğrenciler (hedef yararlanıcılar) odaklanarak bu çok paydaşlı ortaklık tarafından belirlenen ortak ihtiyaçları ele almayı amaçlamaktadır. Yetişkin eğitimi aracılığıyla sosyal inovasyonu ve sosyal girişimciliği destekleyerek çeşitliliği, kültürlerarası etkileşimi teşvik etmeyi ve toplum ile ekonomi üzerinde olumlu bir etki yaratmayı hedeflemektedir.

Proje başlamadan önce gerçekleştirilen ön analiz, sosyal inovasyonu desteklemek ve eğitimde sosyal girişimciliği teşvik etmek için kapasite geliştirme programları başlatmak üzere harekete geçme çağrısında bulunan Strazburg Deklarasyonu ile uyumludur. INTREP projesi, hedeflerine ulaşmak için yetişkin eğitimi

alanındaki öğretmenlerin ve eğitimcilerin kapasitelerini geliştirecek bir dizi Açık Eğitim Kaynağı (AEK) ve yenilikçi araçları birlikte tasarlayacak ve geliştirecektir. Bu kaynaklar, sosyal girişimciliği ve kâr amacı gütmeyen faaliyetleri teşvik etmeye yöneliktir. Ayrıca, yetişkinlerin kültürlerarası bağlamlarda sosyal girişimlerini uygulamaya koymalarına ve toplumlarındaki günlük zorlukları çözmelerine yardımcı olacaktır.

1.3. Akreditasyon, Sertifikasyon ve Beceri Doğrulama

Ortak ülkelerdeki Farklı Kültür ve İnanç Bağlamlarında Sosyal İnovasyon ve Girişimcilik fırsatlarının mevcut durumunu detaylandırmadan önce, akreditasyon, sertifikasyon ve doğrulama terimlerinin karşılıklı olarak anlaşılması önemlidir:

1.3.1. Akreditasyon

Akreditasyon¹ bir kurumun işleyişinin veya belirli bir programın yasal olarak yetkilendirilmiş bir organ – uygunluk değerlendirme kuruluşları tarafından onaylanması anlamına gelir.

Akreditasyon, uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca gerçekleştirilen çalışmaların ve dolayısıyla bu çalışmalar sonucunda düzenledikleri uygunluk teyit belgelerinin güvenilirliğini ve geçerliliğini desteklemek amacıyla oluşturulmuş **bir kalite altyapısıdır**. Bu teyit belgeleri arasında deney ve muayene raporları, kalibrasyon sertifikaları, yönetim sistemi belgeleri, ürün belgelendirme belgeleri, personel belgelendirme belgeleri v.b. bulunmaktadır.

Bu kurumlar bir devlet bakanlığı olabileceği gibi, yükseköğretim hizmetini denetlemeye adanmış bir akreditasyon veya kalite güvence ajansı da olabilir. Akreditasyon harici bir süreçtir. Bunu elde etmek için kurumların ve programların dışarıdan dayatılan koşulları yerine getirmesi gerekir; uygunluk değerlendirme kuruluşları için yeterlilik kriterlerini belirleyen uluslararası standartlar, ilgili sektöre özel gereklilikler ve bölgesel veya uluslararası akreditasyon kuruluşları tarafından belirlenmiş, **dünya genelinde kabul görmekte olan gereklilikler esas alınarak gerçekleştirilmektedir**.

Akreditasyon kurumlara verilebileceği gibi programlara veya ürünlere verilebilir. Bir yeterliliği değerlendirirken, yeterliliğin ait olduğu sistemde ne tür bir akreditasyonun gerekli olduğunu öğrenmek önemlidir. Ulusal akreditasyon, ulusal eğitim sisteminin seviyeleri ve ulusal yeterlilikler çerçevesinin seviyeleri ile öğrenme kazanımlarını ilişkilendirir. Bu nedenle, bir yeterliliğin kalitesinin kanıtı olarak kabul edilmelidir.

1.3.2. Sertifikasyon

---

¹ <https://www.enic-naric.net/fileusers/European%20Recognition%20Manual%20Second%20Edition.pdf>

Sertifikasyon, bir profesyonelin akredite ve yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan üçüncü taraf bir değerlendirme ile belirli bir dizi kriteri karşıladığını doğrular. Bu kriterler, beceriler, yeterlilikler, tutumlar ve/veya işler için geçerlidir. Başarılı bir sertifikasyon sürecinin sonucu, yetkili bir kuruluş tarafından verilen sertifikadır.

Öğrenme kazanımlarına ilişkin sertifikasyon, birey tarafından edinilen bilgi, beceri ve yetkinliklerin yetkili bir kurum tarafından önceden tanımlanmış bir standarda göre değerlendirilip doğrulanmasıdır. Bu süreç sonunda bireye, yetkili kurum tarafından sertifika veya diploma verilir. Sertifikasyon, örgün, yaygın veya informal ortamlarda edinilen öğrenme kazanımlarını doğrulayabilir.

1.3.3. Beceri Doğrulama

Doğrulama² bireylerin sahip olduğu bilgi ve becerilerin nasıl edinildiğine bakılmaksızın, bu bilgi ve becerilerin detaylı bir şekilde tanımlanması, değerlendirilmesi ve tanınması sürecidir. Bu süreç, bireylerin çeşitli ve zengin öğrenme deneyimlerini görünür kılmayı amaçlar, öğrenmenin nerede gerçekleştiğine bakılmaksızın geçerlidir. Doğrulama süreci, eğitim ve öğretim sektörü, işgücü piyasası ve sivil toplum kuruluşları gibi farklı paydaşlar tarafından yürütülebilir.

Doğrulama sürecinde dört temel aşama vardır: tanımlama, belgeleme, değerlendirme ve tanınma. Bu aşamalar, farklı şekillerde karıştırılabilir ve dengelenebilir. Örneğin, resmi bir yeterlilik elde edilirken değerlendirme aşaması kritik bir öneme sahiptir.

2. Mesleki Eğitim ve Öğretimde Avrupa Kredi Transfer Sistemi (ECVET) ve Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ)

2.1. Mesleki Eğitim ve Öğretimde Avrupa Kredi Transfer Sistemi (ECVET)

Mesleki eğitim ve öğretimde Avrupa kredi sistemi (ECVET)³ AB'nin Mesleki Eğitimde Kalite Güvencesi ve MKTS (Recognition of Professional Qualifications-Mesleki yeterliliklerin Tanınması) gibi "Avrupa şeffaflık araçlarından" biridir.

ECVET, öğrenim kazanımlarına ile bunların transfer edilebilmelerini sağlayacak birim ve araçlara dayanan bir sistemdir. Bu kazanım ve yeterlilikleri tanımlamak için "ortak bir dil" oluşturur. ECVET, bir ülkede veya

² <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/vet-toolkit-tackling-early-leaving/intervention-approaches/validation-non-formal-and-informal-learning>

³ https://www.cedefop.europa.eu/files/5556_en.pdf

öğrenme ortamında elde edilen öğrenme kazanımlarının ve yeterliliklerin başka bir ülke veya öğrenme ortamında onaylanmasını, tanınmasını ve aktarılmasını kolaylaştırır. Bu uygulama, Avrupa'daki mesleki ve Teknik eğitim sistemleri arasında daha fazla hareketliliği desteklemektedir. ECVET, temel mesleki eğitim alan gençlere, çıraklara, sürekli eğitim alan yetişkinlere ve daha genel olarak örgün, yaygın veya sargın öğrenme yollarındaki herkese yöneliktir. ECVET, Avrupa'da mesleki eğitim sistemlerinin yerini alacak bir mesleki eğitim sistemi değildir. ECVET bir gereklilik değildir. Gönüllülüğe ve karşılıklı güvene dayanmaktadır.

ECVET, kazanımların biriktirilmesi ve transfer edilmesi konusundaki düzenlemeler ile ilgili aşağıdaki genel prensiplere dayanır:

- Yeterlilikler Öğrenme Kazanımları temelinde tanımlanır. Öğrenme kazanımları, bir öğrencinin bir öğrenme sürecini tamamladıktan sonra bildiklerini, anladıklarını ve yapabileceklerini ifade eder. Öğrenme Kazanımları; bilgi, beceri ve yetkinlik açısından tanımlanır. Bu, yetkinliklerin karşılaştırılmasını kolaylaştırır;
- Yeterlilikler ölçülebilen, onaylanabilen ve kabul edilebilen öğrenme kazanım birimleri şeklinde yapılandırılmıştır;
- Elde edilen öğrenme kazanımları (yurt dışında veya başka öğrenme ortamlarında elde edilmiş olabilir) değerlendirilir ve belgelenir. Bu, öğrencilerin başarılarını kredi temelinde biriktirmelerine ve transfer etmelerine olanak tanır;
- Diğer yeterlilik sistemleri içerisinde elde edilen kazanımlar doğrulanabilir ve kabul edilebilir;
- Mesleki eğitim kurumları arasındaki ortaklıklar, birbirlerinin yeterlilik ve değerlendirmelerine güvenerek kredilerin tanınmasını kolaylaştırır;
- Yeterlilikler ve birimler ECVET puanları kullanılarak açıklanabilir. ECVET tavsiye kararı, tam zamanlı bir mesleki ve teknik eğitim süresince elde edilen bilgi, beceri ve yetkinlikleri 60 puan olarak tanımlamaktadır. Bu referans, yükseköğretimdeki kredi transfer sisteminden (ECTS) alınmıştır.

Mesleki Eğitim ve Öğretim için Avrupa Kredi Sisteminin (ECVET) amacı:

- İnsanların farklı sistemlerde ve ülkelerde kazandıkları mesleki beceri ve bilgilerin tanınmasını ve onaylanmasını kolaylaştırmak, böylece bu beceri ve bilgilerin mesleki yeterlilik olarak kabul edilmesini sağlamak.
- Farklı ülkeler ve öğrenme ortamları arasında hareketliliği daha cazip hale getirmek.
- Avrupa genelinde mevcut olan farklı mesleki eğitim ve öğretim (VET) sistemleri ve bu sistemlerin sunduğu yeterlilikler arasındaki uyumu artırmak.
- Mesleki Eğitim ve Öğretim mezunlarının istihdam edilebilirliğini artırmak ve işverenlerin her bir Mesleki Eğitim ve Öğretim yeterliliğinin belirli beceri ve bilgi gerektirdiğine dair güvenini güçlendirmek.

2.2. Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ)

Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ), yeterlilikleri farklı ülkeler ve sistemler arasında daha okunabilir ve anlaşılabilir hale getirmeyi amaçlayan ortak bir Avrupa referans çerçevesidir. Tüm seviyelerde ve eğitim ve öğretimin tüm alt sistemlerindeki yeterlilikleri kapsayan AYÇ, şu anda uygulamasına dahil olan 39 Avrupa ülkesindeki yeterlilikler hakkında kapsamlı bir genel bakış sağlar.

AYÇ'nin temel amacı yeterlilikleri ülkeler ve sistemler arasında daha okunabilir ve anlaşılabilir hale getirmektir. Bu, öğrencilerin ve çalışanların sınır ötesi hareketliliğini ve Avrupa çapında yaşam boyu öğrenmeyi desteklemek için önemlidir.

AYÇ'nin özü, **öğrenme kazanımları**, yani bilgi, beceri ve tutumlar açısından tanımlanan **sekiz referans seviyesidir**. Öğrenme kazanımları, bireylerin bir öğrenme sürecinin sonunda neyi bildiklerini, anladıklarını ve yapabildiklerini ifade eder.

Her seviyenin özellikleri, bilgi, beceri ve o seviye için gerekli öğrenmenin sonucunda ortaya konması beklenen yetkinlikleri tanımlayan bir “seviye tanımlayıcı” ile tanımlanmaktadır. Seviye belirlenirken: teorik ve pratik bilginin genişliği ve derinliği; kavramaya, yaratıcılığa ve pratiğe ilişkin becerilerin karmaşıklığı; entelektüel becerilerin karmaşıklığı; kişinin aldığı sorumluluğun miktarı; problem çözme ve/veya yaratıcılığın derecesi; ekip çalışması miktarı; liderlik ve hesap sorulabilirliğin kapsamı gibi ölçütler dikkate alınmaktadır.

	Bilgi	Beceri	Yetkinlik
	AYÇ bağlamında bilgi, teorik ve/veya olgusal olarak tanımlanmaktadır. Bir iş alanına ilişkin olgular, ilkeler, süreçler ve genel kavramlar hakkında bilgi (kuramsal ve/veya fiili bilgi) olarak tanımlanmaktadır.	Belirli bir konuda veya görevde performans gösterebilmek için gerekli olan bilişsel (mantıksal, sezgisel ve yaratıcı düşünme) ve pratik (el becerisi ve yöntem, malzeme, araç ve gereçlerin kullanımı) beceriler olarak tanımlanmaktadır. Görevleri yerine getirmek ve problemleri çözmek için bilgiyi kullanma ve uygulama yeteneğidir.	Yetkinlik, öğrencinin bilgi ve becerilerini özerk bir şekilde ve sorumluluk alarak uygulayabilmesi olarak tanımlanmaktadır. İş veya öğrenme ortamlarında, mesleki ve kişisel gelişimde bilgi ve becerileri kullanmaya yönelik kanıtlanmış yetenek ve kişisel, sosyal ve/veya yöntembilimsel yeteneklerdir.
Seviye 1	Temel genel bilgi	Basit görevleri yerine getirmek için gereken temel beceriler	Yapılandırılmış bir bağlamda doğrudan gözetim altında çalışmak

Seviye 2	Bir iş veya çalışma alanıyla ilgili temel olgusal bilgi	Rutin sorunları basit kurallar ve araçlar kullanarak çözmek ve görevleri yerine getirmek için ilgili bilgileri kullanmak için gereken temel bilişsel ve pratik beceriler	Bir miktar özerklikle gözetim altında çalışmak
Seviye 3	Bir iş veya çalışma alanındaki gerçekler, ilkeler, süreçler ve genel kavramlar hakkında bilgi	Temel yöntemleri, araçları, malzemeleri ve bilgileri seçip uygulayarak görevleri yerine getirmek ve sorunları çözmek için gereken bir dizi bilişsel ve pratik beceri	İş veya çalışma hayatında görevlerin tamamlanması için sorumluluk almak; sorunların çözümünde kendi davranışlarını koşullara uyarlamak
Seviye 4	Bir iş veya çalışma alanındaki geniş bağlamlarda olgusal ve teorik bilgi	Bir iş veya çalışma alanındaki belirli sorunlara çözüm üretmek için gereken bir dizi bilişsel ve pratik beceri	Genellikle öngörülebilir olan ancak değişime tabi olan iş veya çalışma bağlamlarının ana hatları dahilinde öz yönetim uygulamak; iş veya çalışma faaliyetlerinin değerlendirilmesi ve iyileştirilmesi için bazı sorumluluklar alarak başkalarının rutin işlerini denetlemek
Seviye 5	Bir iş veya çalışma alanında kapsamlı, uzmanlaşmış, olgusal ve teorik bilgi ve bu bilginin sınırları konusunda farkındalık	Soyut problemlere yaratıcı çözümler geliştirmek için gereken kapsamlı bilişsel ve pratik beceriler	Öngörülemeyen değişikliklerin olduğu iş veya çalışma faaliyetleri bağlamında yönetim ve gözetim uygulamak; kendisinin ve başkalarının performansını gözden geçirmek ve geliştirmek
Seviye 6	Bir iş veya çalışma alanında, teori ve ilkelerin eleştirel bir şekilde anlaşılmasını içeren ileri düzey bilgi	Uzmanlaşmış bir iş veya çalışma alanında karmaşık ve öngörülemeyen sorunları çözmek için gereken, ustalık ve yenilikçilik sergileyen ileri düzey beceriler	Karmaşık teknik veya mesleki faaliyetleri veya projeleri yönetmek, öngörülemeyen iş veya çalışma bağlamlarında karar verme sorumluluğunu üstlenmek; bireylerin

			ve grupların mesleki gelişimini yönetmek için sorumluluk almak
Seviye 7	Özgün düşünme ve araştırmanın temeli olarak, bir iş veya çalışma alanındaki en güncel bilgileri içeren son derece uzmanlaşmış bilgi. Ayrıca, bir alandaki ve farklı alanlar arasındaki sorunlar hakkında eleştirel bir farkındalık.	Yeni bilgi ve prosedürler geliştirmek ve farklı alanlardan gelen bilgileri entegre etmek için araştırma ve/veya inovasyonda gerekli olan uzmanlaşmış problem çözme becerileri	Karmaşık, öngörülemez ve yeni stratejik yaklaşımlar gerektiren iş veya çalışma bağlarını yönetmek ve dönüştürmek; mesleki bilgi ve uygulamaya katkıda bulunmak ve/veya ekiplerin stratejik performansını gözden geçirmek için sorumluluk almak
Seviye 8	Bir iş veya çalışma alanının en ileri sınırında ve alanlar arasındaki en üst düzeyde öne çıkan bilgi	Araştırma ve yenilik alanındaki kritik sorunları çözmek, mevcut bilgi ve mesleki uygulamaları genişletmek ve yeniden tanımlamak için gereken en ileri düzeyde sentez ve değerlendirme dahil beceri ve teknikler	Önemli ölçüde yetki, yenilik, özerklik, bilimsel ve mesleki dürüstlük ve araştırma dahil olmak üzere iş veya çalışma bağlarının ön saflarında yeni fikirlerin veya süreçlerin geliştirilmesine sürekli bağlılık göstermek

3. Avrupa'da Farklı Kültür ve İnanç Bağlımlarında Sosyal Inovasyon ve Girişimciliğe Dair Durum Analizi

3.1. Belçika

İyi Uygulamalar

Belçika'da girişimciliği, sosyal inovasyonu ve farklı kültür ve inanç etkileşimini kapsayan bazı önemli projeler şunlardır:

"Pairs & Repères: Yarının Brüksel'ini İcat Etmek projesi, 16 ila 22 yaşları arasında, farklı geçmiş ve kökenlerden gelen yirmi Brükselliyi kimlik, çeşitlilik ve birlikte yaşama konuları etrafında bir araya getirmeyi amaçlamaktadır. Proje ayrıca, bu gençlerin en az 500 farklı genç ve yetişkinle etkileşime girerek, kendi girişimlerini kurmalarına destek olmayı hedeflemektedir.

"Univerbal": tercümanlık hizmeti sunan bir projedir. Tercümanlık eğitimi almış kişilerden oluşan bu proje, Kızıl Haç, Caritas Belçika ve yerel sosyal hizmetler gibi kuruluşlara tercümanlık hizmeti sunar. Proje, kolektif girişimcilik üzerine çalışmakta olup, kooperatif olmayı hedeflemektedir. Tercümanlar farklı ülkelerden gelmekte ve hem eğitimde hem de yönetimde farklı kültür ve inançlarda girişimcilik konularına odaklanmaktadır. Univerbal, göçmenlerin dil becerilerini geliştirmek için yenilikçi bir sistem önerme ihtiyacından doğmuştur.

"Inter-lab": Girişimcilik etrafında kültürlerarası etkileşimlerin oluşturulmasını destekler. Her bireyin ihtiyaçlarına göre uyarlanmış özel bir destek programı sunarak kültürel zenginleşmeye, iş olanağı sunmaya ve daha kapsayıcı bir toplum yaratmaya katkıda bulunur.

Crowd-IT: Kültürlerarası bir bağlamda girişimci projeler kurmak ve kitlesel fonlama kampanyaları ile bu projeleri finanse etmek için araçlar sağlayan bir projedir.

Sosyal Girişimcilik Projesi Dünyanın Sana İhtiyacı Var: Bu girişim, yaratıcı bireyleri sosyal girişimcilik yoluyla dünya için sürdürülebilir çözümler sunmaya teşvik etmektedir.

AVACI: Liège'de entegrasyon, ortak kalkınma veya sosyal ve mesleki yerleştirme alanlarında faaliyet gösteren dernekler tarafından yürütülen bu proje, girişimcilikte ırkçılığa meydan okumakta ve yabancı kökenli kişilerin girişimcilikte karşılaştıkları zorlukları ele almaktadır.

Yetişkin Eğitimi Müfredatında Sosyal İnovasyon ve Girişimcilik ile Kültürlerarası Yaklaşımlar

Belçika'da, özellikle farklı kültür ve inanç bağlamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliğin ana akım eğitim dışında öğretildiğine dair çok az kanıt vardır. Araştırmalar, yetişkin eğitimi müfredatının bu konuları içerebileceğini ancak resmi olarak onaylanmış bir ulusal program olmadığını göstermektedir. Bununla birlikte, kişisel koçluk, kolektif atölye çalışmaları, özel eğitim, proje finansmanı ve ortak çalışma alanları gibi çeşitli faaliyetler aracılığıyla girişimciliği ve sosyal inovasyonu teşvik eden birçok yöntem bulunmaktadır.

Belçika'da üniversite düzeyinde girişimcilik programları, öğrencilere temel iş becerileri ve bilgilerini kazandırmak amacıyla kapsamlı konular sunmaktadır. Bu konular genellikle girişimcilik finansmanı, iş modeli geliştirme, inovasyon yönetimi, stratejik girişimcilik, pazar araştırması, iş kurmanın yasal yönleri ve girişimci liderlik gibi alanları kapsamaktadır. Bu programları sunan önde gelen kurumlar arasında KU Leuven, Ghent Üniversitesi, Université Catholique de Louvain (UCLouvain), Solvay Brussels School of Economics and Management (ULB), Vlerick Business School ve Hogeschool Gent bulunmaktadır. Bu üniversiteler, girişimci zihniyeti ve yeni girişimler yaratmayı teşvik eden özel kurslar ve uygulamalı projeler sunmaktadır. Ancak, bu kurslar kültürlerarasılık konularını kapsamamaktadır.

Belçika'da, daha önce bahsedilen programlar dışında eğitim program ve materyallerinin mevcut olduğuna dair çok az kanıt vardır. Bununla birlikte, Belçika'da girişimciliği destekleyen bazı özel ve dernek kuruluşları

bulunmaktadır. Bunlar arasında SAACE, IFAPME, ACERTA, PARTENA-PROF, VENTURELAB, MICROSTART, STEP ENTREPRENDRE, JobYourself, Impulse Brussels ve YouthStart Belgium gibi kuruluşlar yer almaktadır.

Bu faaliyetleri organize eden kurum ve kuruluşlar oldukça çeşitlidir. Girişimcilik projelerine öncülük eden özel sektör ve derneklerin yanı sıra, EntreComp gibi girişimciliğe odaklanan hükümet projeleri de bulunmaktadır. EntreComp, girişimcilik yetkinliklerini oluşturan becerileri sergilemek üzere tasarlanmış bir Avrupa referans çerçevesidir. Aynı zamanda, girişimciliğin yaşam boyu tüm öğrenme alanlarında kilit bir yetkinlik olarak geliştirilmesine yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Bu ölçüt, Avrupa Komisyonu tarafından tasarlanmış ve 2016 yılında Avrupa Beceriler Stratejisi kapsamında başlatılmıştır. Girişimcilik, hayat boyu öğrenme için sekiz temel yetkinlikten biridir.

Belçika'da SPW (Valon Bölgesi, Belçika'nın üç federal bölgesinden biridir. SPW ise Belçika Valon Bölgesi Kamu Hizmeti kelimesinin baş harflerinden oluşan bir kısaltmadır.) Valon Bölgesi Kamu Hizmetinin bir parçası olarak sürdürülebilir davranışları teşvik eder, elektrik ve gaz piyasalarının dengeli bir şekilde serbestleştirilmesini ve yenilenebilir kaynaklardan enerji kullanımını destekler.) Valon bölgesi kamu hizmeti olarak ayrıca İstihdam Eğitimi sunmaktadır. Bu eğitimde girişimcilik konusunda deneyim ve bilgi alışverişi için bir platform kullanılmaktadır. Ancak, girişimciliği ve sosyal inovasyonu teşvik eden bu kuruluşlar arasında farklı kültür ve inanç etkileşimlerine odaklanan çok az sayıda kuruluş bulunmaktadır. Bu alanda önemli bir boşluk vardır.

Ancak, girişimciliği ve sosyal inovasyonu teşvik eden ve destekleyen tüm bu kuruluş ekosisteminde, kültürlerarasılığı ön plana çıkaran veya dinlerarası bağlamlara odaklanan çok sayıda kuruluş bulamıyoruz. Bu açıdan büyük bir boşluk var.

2020'nin ilk çeyreğinde, Valon bölgesinde iş merkezleri, kuluçka merkezleri, iş kooperatifleri, mali yardım yapıları ve istihdam yaratmayı destekleyen kamu operatörleri gibi girişimcilik için 76 destek yapısı oluşturulmuştur. Ancak IRFAM'ın (Göç Araştırma ve Eğitim Enstitüsü) 2020 yılında yaptığı araştırmaya göre, AB üyesi olmayan yabancı girişimcilerin kökenleri nedeniyle finansmana erişimleri sınırlıdır. Mevcut destek yapılarının çoğu, yabancı girişimciliği özel olarak ele almamaktadır ve bu nedenle farklı kültür ve inanç etkileşimlerine yeterince dikkat edilmemektedir.

IRFAM çalışmalarına (2020) göre, AB üyesi olmayan yabancı girişimcilerin "kökenleri nedeniyle" finansmana erişimleri çok sınırlıdır, belirttikleri gibi, var olan destek yapılarının çok azı yabancı girişimciliği özel bir şekilde ele almaktadır ve bu nedenle girişimcilikle bağlantılı farklı kültür ve inanç etkileşimlerine çok az dikkat edilmektedir.

Diğer yandan, farklı kültür ve inanç etkileşimini teşvik etmek için geniş bir eğitim ve faaliyet yelpazesi bulunmaktadır. EPTO gibi kuruluşlar, gençlerin öğrenci ve eğitici olabilecekleri, yetkinliklerini işbirliği içinde akranlarıyla paylaşabilecekleri bir alan sağlar. Centre Bruxellois d'Action Interculturelle, kültürlerarası bağlamda uygulamaları ve bireysel ve kolektif yaklaşımları teşvik eder. LMP, Interra ve

IRFAM gibi dernekler, farklı kültür ve inanç bağlamlarında girişimcilik ve sosyal inovasyon sorunlarını ele alır ve bu alandaki eğitimler ve aktörler için araçlar geliştirmeye çalışır.

Mevcut içerik ve materyallere bakıldığında, Belçika'da farklı kültür ve inanç bağlamlarında girişimcilik konularında bir boşluk olduğu görülmektedir. EPTO veya CEJI gibi kuruluşlar, farklı inanç bağlamlarında sosyal inovasyonu ele alan çeşitli projeler sunmakta ancak girişimcilik konusuna doğrudan dokunmamaktadır. Centre Bruxellois d'Action Interculturelle, Brüksel ve genel olarak Belçika toplumunda kültürlerarası ilişkileri teşvik eder ve bireyleri ile grupları çok kültürlülüğe vurgu yaparak ortak yaşam ve eylem projeleri oluşturmaları için güçlendirir.

Özetle, Belçika'da KU Leuven, Ghent Üniversitesi gibi kurumlar aracılığıyla geniş bir girişimcilik eğitim programı yelpazesi sunulmaktadır. Bu üniversiteler girişimcilik finansmanı, iş modeli geliştirme, inovasyon yönetimi, stratejik girişimcilik, pazar araştırması ve girişimci liderlik gibi konuları kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Ayrıca Belçika'da çok kültürlülük ve kültürlerarası eğitime odaklanan çeşitli girişimler ve programlar bulunmaktadır. Ancak, girişimcilik ve çok kültürlülüğü açıkça entegre eden programlarda veya derneklerde gözle görülür bir boşluk vardır. Bu durum, Belçika'nın çok kültürlü ortamından yararlanarak girişimcilik başarısını artırmak ve yeniliği teşvik etmek için yeni eğitim girişimlerinin geliştirilmesi için önemli bir fırsat sunmaktadır.

3.2. Türkiye

İyi Uygulamalar

"AB-Türkiye Kültürlerarası Diyalog"

Yunus Emre Enstitüsü tarafından yürütülen ve Avrupa Birliği (AB) ile Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilen "AB-Türkiye Kültürlerarası Diyalog" programı kapsamında geliştirilen edebiyat, arkeoloji, sinema, şiir, tarih ve müzik alanında pek çok kültürel etkinlikten oluşan dört proje, farklı kültür ve coğrafyaların senteziyle oluşturulan etkileşimi çeşitli yollarla anlatmayı amaçlamaktadır. Bu projeler, Türkiye ve AB'de uzun dönemli, çok yönlü/çok uluslu ortak kültürel girişimlerin geliştirilmesi ve uygulanmasına, Türkiye'de ve AB üyesi ülkelerde AB-Türkiye arasındaki sivil toplum diyalogunun görünürlüğünün artırılmasına katkı sağlayacaktır.

Projenin teknik destek bileşeni, Yunus Emre Enstitüsü'nün farklı kültür ve inanç etkileşimleri konusunda kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi amacıyla kullanılacaktır.

Projenin hibe bileşeni, Avrupa Kültür Enstitüleri'nin Türkiye'deki ortakları ile gerçekleştireceği projeler için ayrılmıştır. Bu projeler, ortak çalışmaya dayalı aktiviteler çerçevesinde yoğun kültürel değişimlerle AB ve Türkiye'deki kültür enstitüleri arasında etkin bir ağ kurmayı hedeflemektedir.

Türkiye'deki son gelişmeler göz önüne alındığında, toplum daha kapsayıcı ve çeşitli hale gelmiştir. Bu durum, hem zorlukları hem de avantajları beraberinde getirmektedir. Türkiye'de, toplumun bu birlikteliğini daha verimli, uyumlu ve kolay hale getirmek üzere çeşitli projeler ve çalışmalar yürütülmektedir.

2009 yılında merkezi Ankara'da kurulan ve 52 ülkede 62 merkeze sahip olan Yunus Emre Enstitüsü, farklı kültür ve inanç etkileşimleri için öncü bir rol oynamaktadır. Avrupa ve Türkiye arasında güçlü bir diyalog kurulması amacıyla Ocak 2019'da başlayan AB-Türkiye Kültürlerarası Diyalog Programı tamamlanmıştır. Program kapsamında dört büyük proje ve yüzlerce etkinlik gerçekleştirilmiştir. Yunus Emre Enstitüsü, 10 yıldır 50 ülkede 60 kültür merkezi aracılığıyla Türkiye'nin yurtdışında tanıtımı ve farklı toplumlarla kültürel diyaloğun güçlendirilmesi için çalışmalar yürütmektedir.

SInG-Der (Sosyal İnovasyon ve Girişimcilik Derneği), akademisyenler ve sosyal araştırmacılardan oluşan, kâr amacı gütmeyen bir sivil toplum kuruluşudur. SInG-Der, farklı kültür ve inanç ortamlarında kullanılmak üzere bilimsel yöntemlerle yenilikçi girişimcilik modelleri geliştirmeyi amaçlamaktadır.

İstanbul İşletme Enstitüsü (IENSTITU), 50'den fazla konuda uzaktan eğitim kursları sunmaktadır. Derslerden biri olan "Dünya Kültürleri ve Destinasyonları" aşağıdaki konuları içermektedir:

- Kültürün tanımı
- Kültür bileşenleri ve kültürlerarası farklılıklar
- Dil ve iletişimin kültürdeki yeri
- Küreselleşme ve kültür
- Kıtasal ve coğrafi konumlar, kültürel özellikler, ülkelerin başkentleri

IENSTITU tarafından sunulan tüm çevrimiçi kurslar, 70 puanlık zorunlu final sınavının ardından sertifika vermektedir.

GMN Enstitüsü ayrıca profesyoneller ve yetişkinler için "Kültürlerarası İletişim" eğitimi sunmaktadır. Bu eğitim programında aşağıdaki bilgi ve yetkinlikler aktarılmaktadır:

- İletişim temelleri
- İletişim ve kültür etkileşimi
- Sözsüz iletişim ve kültürel yansımalar
- Önyargılar nedeniyle kültürün iletişim üzerindeki olumsuz etkileri
- Kültür şoku ve başa çıkma yolları
- Kültürlerarası iş stresi ve başa çıkma yolları
- Etkili iletişim stratejileri

Programın tamamlanmasının ardından katılımcılara Küresel Arabulucular Ağı Katılım Sertifikası verilmektedir.

Online kurslar, düşük maliyet ve merkezi dağıtım avantajları nedeniyle yaygın olarak tercih edilmektedir. Türkiye'de, sosyal inovasyon ve girişimcilik ile farklı kültür ve inanç etkileşimleri konularında kendini geliştirmek isteyen kursiyerler için çeşitli öğrenme fırsatları sunulmaktadır. Ancak, bu iki konu yetişkin eğitimi programlarında genellikle ayrı ayrı ele alınmaktadır.

Türkiye'deki çalışmalar, eğitim ve öğretim süreçlerinde farklılıklara saygı duyan ve evrensel değerleri önemseyen politikaların benimsenmesinin, öğretmen adayları, öğretmenler ve okul müdürleri arasında olumlu tutumlar oluşturduğunu ve değişime istekli olduklarını göstermektedir. Eğitim fakültelerinde, seçmeli dersler aracılığıyla kültür ve değerler, çokkültürlü eğitim gibi konular işlenmektedir (YÖK, 2018). Bu dersler, Türkiye'nin çok kültürlü yapısını ve stratejik konumunu desteklemeyi amaçlamaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB, 2018), öğretmenlere Türkiye'nin çok kültürlü yapısı ve kapsayıcı eğitim konularında hizmet içi eğitim vermektedir. Bu eğitim, öğretmenlerin farklı kültürlere sahip bölgelerde görev yaptıkları göz önünde bulundurularak önceliklendirilmiştir. Eğiticilerin eğitimi sürecinde, eğitici profili şu şekilde tanımlanmaktadır: "Kendi kültürünün değerlerinin farkında olan, farklı kültürleri algılayabilen ve bu kültürlerle bir arada yaşama konusunda yetkin olan öğretmenler, kültürlerarası iletişim kurmada sorun yaşamamalıdır."

Türk Kültür Vakfı, okullar, sivil toplum ve iş çevrelerine yönelik kültürlerarası eğitimler sunmaktadır. INTREP Projesinin öncelikleri doğrultusunda, kültürlerarası iletişim ve ilgili beceriler müfredatlara dahil edilmiştir. Bu eğitimler, çeşitli kişisel iletişim tarzları, çok kültürlü ortamlarda özgüvenli iletişim, etkili kültürlerarası iletişim, kültürlerarası etkileşim için uygun davranışlar, farklı kültürel ortamlara adaptasyon ve yaratıcı düşünme gibi konuları kapsamaktadır.

Avrupa Konseyi'nin son elli yılda edindiği yeterlilikler doğrultusunda, kültürel çeşitliliğin benimsenmesine ilişkin eğitim içerikleri ve materyalleri sağlanmıştır. Bu materyaller, kültürlerarası ve dinlerarası diyalog, teorik çerçeve, çok kültürlü ortamda kimlik oluşumu, kültürel çeşitliliğin arka planı, eşitlik, toplumsal cinsiyet ve dini boyutlar ile kültürlerarası diyalogun önündeki engeller gibi konuları kapsamaktadır.

Kültürlerarası Eğitimin Değerlendirilmesi ve İzlenmesi

Kültürlerarası eğitim, öğretmen değerlendirmeleri, öğrenci geri bildirimleri, veli ve toplum katılımı ve sınıflarda kültürel farkındalık ve entegrasyonun gözlemlenmesi gibi çeşitli ölçütlerle değerlendirilir ve izlenir. Değerlendiriciler, müfredat ve eğitimi analiz ederek farklı kültür ve geleneklerin derinlemesine anlaşılmasını, empatinin geliştirilmesini ve kültürlerarası diyalogun teşvik edilmesini sağlamaya çalışırlar.

Değerlendirme süreci, sınıf, okul ve daha geniş topluluk içinde kapsayıcılık ve eşitlik düzeyinin değerlendirilmesini de kapsar. Kültürlerarası eğitimin etkinliğini sağlamak için izleme ve değerlendirme sürekli bir süreç olmalı ve tüm öğrencilerin eşitlikçi ve kültürel açıdan duyarlı eğitime erişimini sağlamak için gerektiğinde ayarlamalar yapılmalıdır.

Genel olarak, eğitim programları belirli bir zaman dilimi içinde planlanır ve sertifika programları, final sınavının belirli bir puanla (örneğin 70) tamamlanması üzerine bitiş belgesi verir.

Validasyon ve Akreditasyon

Girişimcilik, dünya genelinde eğitimin ayrılmaz bir parçası olarak büyük bir kabul görmüştür. Türkiye'de ise son on yılda kültürlerarası eğitim önemli bir odak noktası haline gelmiştir. Bu bağlamda girişimciliğin tanınması, eğitime yönelik yenilikçi ve yaratıcı yaklaşımların teşvik edilmesine yönelik artan vurguyu yansıtmaktadır. Bu tanınma, üniversitelerde ve okullarda girişimcilik derslerinin çeşitli eğitim programlarına dahil edilmesiyle kendini göstermektedir. Ayrıca, Türk hükümeti farklı kültür ve inanç etkileşimlerini de kapsayan çeşitli alanlarda girişimcileri desteklemek için çeşitli politikalar ve programlar geliştirmiştir. Türkiye'de kültürlerarası eğitimde girişimciliğin tanınması ve vurgulanması, sosyo-ekonomik kalkınmanın teşvik edilmesi ve kültürel değişimin desteklenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. İşbirliğini, yeniliği ve kültürel alışverişi teşvik eden girişimler, kültürlerarası eğitimde girişimcilik programlarının önemli bir unsuru olmuştur. Sonuç olarak, Türkiye, ekonominin büyümesi ve çeşitliliğe

saygı gösterilmesi açısından kültürlerarası eğitimde girişimciliğin geçerli kılınması konusunda önemli adımlar atmıştır.

Türkiye'de kültürlerarası eğitimin kapsamı, iletişim ve işbirliği stratejileri, kültürlerarası problem çözme becerileri ve liderlik özelliklerini içermektedir. Bu eğitimler hem fiziksel hem de online olarak sunulmakta olup, 21. yüzyıl becerileri ve liderlik özellikleri kazanmak isteyen herkesin katılımına açıktır. Eğitimler, bir günlük webinarlar ve online oturumlardan başlayarak 3-7 günlük yüz yüze eğitim ve kurslara kadar çeşitlenmektedir.

Finansal okuryazarlık resmi olarak yetişkin eğitimi müfredatına dahil edilmemiştir. Ancak, finansal eğitim konusunda çeşitli girişimler bulunmaktadır. Örneğin, Ticaret Odası tarafından başlatılan Kadınlar için İş Destek Programı (PAEM), kadınların iş faaliyetlerinin teşvik edilmesi ve desteklenmesine yönelik ulusal bir programdır. Bu program, Avrupa Sosyal Fonu, Sağlık, Sosyal Hizmetler ve Eşitlik Bakanlığı Kadın Enstitüsü ve Fırsat Eşitliği ve Ticaret Odalarının mali desteği ile yürütülmektedir. Eğitimciler için çeşitli materyaller bulunmakla birlikte, bunlar birleşik değildir ve her özerk topluluk, belediye, STK ve iş birliği kendi öğretim materyallerini kullanarak göçmenlere bu tür eğitimler sunmaktadır.

Göçmenler veya göçmen kadınlar için özel olarak tasarlanmış resmi sertifikalı programlar bulunmamaktadır. Bu kurslara katılan kişilere kurumlar diploma verebilir, ancak bu diplomaların resmi bir geçerliliği yoktur. Öte yandan, girişimcilik, iş yönetimi, finansal yönetim gibi konularda sertifikalı eğitimler sunulmaktadır, ancak bu eğitimler göçmenlere özel değildir.

İSMEK'in genel olarak göçmenlere yönelik finansal okuryazarlığı da kapsayan girişimcilik eğitimlerinde bir kurs bitirme sertifikası verilmektedir. Ancak bu sertifika, bu eğitim programlarında edinilen öğrenme çıktılarının tanınması için resmi bir geçerliliğe sahip değildir.

3.3. Romanya

İyi Uygulamalar

Romanya'da farklı kültür ve inanç bağlamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliğin öğretilmesini teşvik etmek için bir dizi iyi uygulama hayata geçirilmiştir. Bunlardan biri de RO-Kültür Programıdır: Kültürel Girişimciliğin ve İzleyici Kitlelerinin Güçlendirilmesi ve Kamusal Gelişim için Proje Çağrısı (oturum 2). Bu program, yetişkin eğitimi yoluyla sosyal inovasyona katkıda bulunmak amacıyla kültürü ve değerlerini teşvik etmeyi önermektedir.

Bir diğer iyi uygulama girişimi de din bilgisinin eğitim müfredatına dahil edilmesiyle ilgilidir. Din kültürü eğitim müfredatı, yetkinlikleri merkeze alan müfredat tasarım modeline göre geliştirilmiştir. Din programının yapısı aşağıdaki unsurları içermektedir:

- Genel beceriler;
- Spesifik yetkinlikler ve öğrenme faaliyetleri örnekleri;
- Metodolojik öneriler.

Future PLUS - Kalkınma İçin Girişimcilik Projesi sosyal inovasyon ve girişimcilik kültürünün kültürlerarası değerlere daha iyi entegre edilmesini desteklemek üzere planlanmış ve yapılandırılmıştır. Romanya'da

sosyal inovasyona yönelik iyi uygulamalar, olası bir ortak modelin ana unsurlarını teşvik etmektedir. Bunlar: vatandaşların vicdan ve din özgürlüğünün garanti altına alınması; dini kriterlere dayalı ayrımcılık yapılmaması; dini cemaatlere yönelik doğrudan ve/veya dolaylı bazı destek biçimlerinin varlığı; dini çoğulculuğun ve sosyal inovasyonun giderek daha kapsamlı bir şekilde tanınmasıdır.

Yetişkin Eğitimi Müfredatında Sosyal İnovasyon ve Girişimcilik ile Kültürlerarası Yaklaşımlar

1/2011 sayılı Milli Eğitim Kanunu, Romanya'da hayat boyu öğrenme için genel düzenleyici ve entegrasyon çerçevesini sağlamaktadır. Yetişkin eğitime ilişkin özel mevzuata göre yetişkinler, istihdam ilişkilerine girmelerine izin veren yaştaki kişiler olarak tanımlanır ve yasa kapsamındaki eğitim programlarına katılabilirler. Yetişkin eğitimi, toplumun modernleşmesi için bir ideal olarak, sosyal değişimin hızıyla bağlantılı olarak günümüz toplumunun zorluklarına cevap vermektedir.

Avrupa Komisyonu, "Girişimcilik 2020" Eylem Planı ve "Eğitimi Yeniden Düşünmek" Tebliği aracılığıyla, girişimci öğrenmenin, informal öğrenme de dahil olmak üzere tüm eğitim sektörlerine entegre edilmesi ihtiyacının altını çizmiştir. Bu durum Romanya için de geçerlidir. Yetişkinler öğrenmenin ve fikirlerin yayılmasının kolaylaştırıcılarıdır. Öğrenme süreçlerini şekillendirirler ve başkalarının girişimci öğrenme alanında - somut bilgi, beceri ve tutumlar - sonuçlar elde etmesine yardımcı olabilirler.

Bu, yetişkinlerin de Farklı Kültür ve İnanç Bağlamında sosyal inovasyon ve girişimcilik konularında sosyal eğitimden faydalanmaları gerektiği anlamına gelmektedir. Bu yaklaşımla ilgili müfredat ulusal düzeyde hala oldukça belirsizdir, ancak en önemlisi yetişkinlere ve özellikle de öğretmen ve eğitimcilerle girişimcilik eğitimi vermek ve girişimci öğrenmeyi kolaylaştırmak için gerekli bilgi, beceri ve tutumları edinme fırsatı sunulması gerektiği gerçeğini desteklemesidir.

Romanya'da yetişkin eğitimi aracılığıyla farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliği teşvik eden sadece projeler veya öğrenme faaliyetleri değil, aynı zamanda Romanya Anayasasıdır. Anayasa, düşünce, fikir, vicdan ve din özgürlüğünün sınırlandırılmasını ve bireylerin kendi inançlarına aykırı bir dini inancı benimsemeye zorlanmasını yasaklamaktadır.

Romanya'daki eğitim ve öğrenim faaliyetleri, toplumun insan yapısının ve yeniliğin bir parçası olduğunu göstermektedir. Toplumlar, ihtiyaçların baskısı altında, koşulları ve fırsatları göz önünde bulundurarak sürekli yenilik yaparlar ve bu nedenle sürekli bir değişim halindedirler.

Romanya'daki çeşitli ortamlarda yetişkin eğitiminin katılımı incelendiğinde, sosyal inovasyon ve girişimcilik becerilerinin, fikirleri kültürel ve dini eylemlere dönüştürebilecek yaratıcılık, yenilikçilik, risk üstlenme ve proje yönetimini içerdiği vurgulanabilir. Romanya'da girişimcilik ve dini sektördeki sosyal inovasyon, ulusal ve uluslararası konferanslara, kongrelere, yerel eylemlere ve yetişkin topluluğuna yönelik eğitim faaliyetlerine katılarak teşvik edilmekte ve desteklenmektedir.

Bu projeler, ulusal veya Avrupa strateji planları tarafından takip edilen kültürlerarası ve dini değerlerin rehabilitasyonunu, korunmasını ve restorasyonunu amaçlayan ve bunları dini-tarihi kültürel döngüye ve sosyal yeniliğe yeniden kazandırmayı hedefleyen karmaşık bir yatırım önermektedir.

Yetişkin eğitimi aracılığıyla sosyal inovasyon ve girişimciliğin 'tanıtım spektrumu' ele alındığında, Avrupa projeleri ve ulusal hizmetler de dahil olmak üzere farklı öğrenme ve eğitim faaliyetleri görülebilir. Örneğin,

Ulusal Sosyal İnovasyon Yetkinlik Merkezi, sosyal inovasyon alanında FSE+ (Avrupa Sosyal Fonu Plus) aracılığıyla desteklenen projeleri başarılı bir şekilde uygulamak için Romanyalı sosyal girişimcileri, destek kuruluşlarını, sosyal inovasyon araştırmacılarını, karar alıcıları ve kamu görevlilerini destekleyen bir girişimdir.

Mevcut materyal ve içeriklerin uygunluğu için, yetişkin eğitiminin biçimlendirici, sürekli ve diğer eğitim türlerine paralel olduğunu göstermektedir. Mevcut becerilerin geliştirilmesi ve/veya yenilerinin edinilmesinin yanı sıra sosyal açıdan etkili olduğu kanıtlanmış değer sistemlerinin özümsemesi ve uygulanması amaçlanmaktadır. Yetişkin eğitimi, günümüz dünyasında sosyal ve dini gelişimin önemli bir gücü haline gelmiştir. Yetişkin eğitimi, eğitim sistemine alternatif bir eğitim sistemi olarak oluşturulmuştur. Farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimcilik için tasarlanan materyaller yetişkin öğretimi ve öğrenimi ile bağlantılıdır. Bu materyaller makaleler, çalışmalar, sunumlar, fikirler, eylemler ve girişimler şeklinde mevcuttur ve girişimci bir ruhla hareket etmek için aktif öğrenmenin gerekli olduğunu göstermektedir. Mevcut pedagojik yöntemler (örneğin aktif öğrenme, proje tabanlı veya bağımsız öğrenme) uygulanmalıdır.

Hayat boyu öğrenmenin ana hedefleri, bir kişinin tam gelişimi ve toplumun sürdürülebilir kalkınması ile ilgilidir. Mevcut ve gelecekteki her eğitim personeli, kariyerinde sosyal inovasyon, dinler arası ortamlar ve girişimci öğrenme ile ilgili temel konular ve yöntemler alanında en az bir eğitim deneyiminden yararlanmalıdır.

Değerlendirme ve izleme için, eğitim faaliyetinin sonuçlarının objektif ölçümünün bir aracı olarak değerlendirme, herhangi bir öğrenme veya eğitim faaliyetinin entegre bir parçasını oluşturur. Romanya'da kullanılan değerlendirme araçları arasında anketler, ön ve son değerlendirme, açık ve serbest sorular, resmi, gayri resmi, anonim değerlendirme, sözlü sınav, yazılı sınav, faaliyet ve davranışların sistematik gözlemi, soruşturma ve portföy bulunmaktadır. Yetişkin eğitiminde, eğitim öncesi ve sonrası değerlendirme, öğrenme sürecinin izlenmesinden daha önemlidir. Yetişkin eğitiminde bir denge izleme süreci olarak ele alınan değerlendirme, kapsamlı ve objektif bir değerlendirme planı oluşturma imkanı sunar.

Yetişkinlerin öğrenme sürecinin değerlendirilmesinde aşağıdakiler dikkate alınır:

- Eğitim programının kalitesi (müfredat)
- Performans
- Programın kalitesi (öğretme-öğrenme durumu)

Validasyon ve Akreditasyon

Romanya'da eğitimin organizasyonu, idaresi ve işleyişi için genel yasal çerçeve Anayasa, Milli Eğitim Kanunu (Kanun 1/2011) - olağan kanunlar ve Hükümet yönetmelikleri ile belirlenmiştir. Belirli prosedürler

ve düzenlemeler Hükümet Kararları ve Millî Eğitim Bakanlığı Emirleri ile belirlenir. Madde 328, Romanya'da hayat boyu öğrenmenin genel ve bütünleştirici çerçevesini düzenlemektedir.

Öncelik 4 - Girişimcilik ve Sosyal Yenilikçilik

Bu öncelik altında, eylem 4.a.3. kapsamında sosyal girişimlerin ve sosyal yerleştirme girişimlerinin geliştirilmesi, yenileştirilmesi, ölçeklendirilmesi ve genişletilmesi için sosyal yenilikçilik ve ekonomi sektörüne destek sağlanmaktadır. Bu, hibe bileşeni ile kredi tipi bir finansal araç sağlayan tek eylemdir ve Romanya'da sosyal inovasyon ve girişimcilik alanında kilit bir önlem olarak görülmektedir.

Yeni Eğitim ve İstihdam Programı (PEO) 2021-2027

Bu programın Öncelik 7'si, eğitim ve mesleki eğitim teklifinin kalitesini artırmayı hedeflemektedir. Bu öncelik, işgücü piyasasının dinamiklerine ve yenilik ve teknolojik ilerlemenin zorluklarına daha iyi uyum sağlamak için sistemin eşitliğini sağlamayı amaçlamaktadır. Girişimcilik becerileri, kültürlerarası yetkinlikler, dini açıklık ve sosyal inovasyon da dahil olmak üzere temel becerilerin edinilmesini desteklemek için yaygın ve informal öğrenmenin dahil edilmesi ve onaylanması önemlidir.

Romanya'da bu alanlarda yapılan belgelendirme ve onaylama süreçleri, sosyal inovasyon ve girişimcilik alanında kritik önlemler olarak kabul edilmektedir. Bu süreçler, eğitim ve mesleki eğitim tekliflerinin kalitesini artırmak ve bireylerin girişimcilik ve sosyal inovasyon becerilerini geliştirmelerini sağlamak amacıyla yapılandırılmıştır.

3.4. Yunanistan

İyi Uygulamalar

Yunanistan'da farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimcilik öğretimini teşvik etmek, hedef grupların özel ihtiyaçlarını ve zorluklarını dikkate alan çok yönlü bir yaklaşım gerektirir. İşte bu bağlamda kullanılabilecek bazı iyi uygulamalar :

- **Kültürel Açıdan Duyarlı Materyaller Geliştirme:** Sosyal inovasyon ve girişimcilik eğitiminde kullanılan materyaller, farklı geçmişlere sahip öğrencilerin benzersiz ihtiyaçlarını, bakış açılarını ve deneyimlerini dikkate alarak kültürel duyarlılıkla tasarlanmalıdır.
- **Deneyimsel Öğrenmenin Dahil Edilmesi:** Proje tabanlı öğrenme gibi aktif ve deneyimsel öğrenme yaklaşımları, öğrencilerin gerçek dünya koşullarında uygulayabilecekleri pratik beceriler ve bilgiler geliştirmelerine yardımcı olabilir.
- **Mentorluk ve Ağ Kurma Fırsatları Sağlama:** Öğrencileri ilgi alanlarındaki mentorlar ve profesyonellerle buluşturmak, ağ kurmalarına ve girişimciliğin zorlukları ve fırsatları hakkında değerli bilgiler edinmelerine yardımcı olabilir.

- **İşbirliği Öğrenmeyi Teşvik Etmek:** Öğrencilere işbirliği içinde çalışma fırsatları sunmak, iletişim ve ekip çalışması becerilerini geliştirmelerine ve birbirlerinin farklı deneyimlerinden ve bakış açılarından öğrenmelerine yardımcı olabilir.
- **Ortaklıklar ve İşbirlikleri Kurmak:** Yerel kuruluşlar, topluluk grupları ve işletmelerle ortaklıklar kurmak, öğrencilerin becerilerini ve bilgilerini gerçek dünya ortamlarında uygulamaları için fırsatlar yaratmaya yardımcı olabilir.
- **Destek ve Kaynaklar Sunmak:** Öğrencilere finansman, eğitim ve iş kuluçka hizmetleri gibi kaynaklara erişim sağlamak, girişimciliğin önündeki engelleri aşmalarına ve başarılarını teşvik etmelerine yardımcı olabilir.

Genel olarak, Yunanistan'da farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimcilik öğretimini teşvik etmek, farklı geçmişlerden gelen öğrencilerin benzersiz ihtiyaçlarını ve bakış açılarını, daha geniş sosyal ve ekonomik bağlamı dikkate alan bütünsel bir yaklaşım gerektirir.

Yetişkin Eğitimi Müfredatında Sosyal Inovasyon ve Girişimcilik ile Kültürlerarası Yaklaşımlar

Yunanistan'da farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliğin teşvik edilmesi, bir dizi eğitim, öğrenim ve proje tabanlı faaliyetleri içermektedir. Bu bağlamda kullanılacak bazı iyi uygulamalar şunlardır:

- **Atölye Çalışmaları ve Eğitim Programları:** Atina Girişimcilik ve Yenilikçilik Merkezi ([ACEin](#)) gibi kuruluşlar, kültürlerarası ve dinlerarası gruplara yönelik sosyal girişimcilik ve yenilikçilik üzerine atölye çalışmaları ve eğitim programları sunmaktadır. Bu programlar, katılımcılara sosyal girişimler geliştirmek ve uygulamak için gereken bilgi ve becerileri sağlar.
- **Kuluçka ve Hızlandırma Programları:** Yunanistan Sosyal Etki Ödülü ([Social Impact Award](#)) gibi kuluçka ve hızlandırma programları, kültürler ve dinler arası bağlamlarda sosyal girişimler üzerinde çalışan bireylere ve ekiplere destek ve mentorluk sağlar. Bu programlar, katılımcıların fikirlerini geliştirmelerine ve sürdürülebilir girişimlere dönüştürmelerine yardımcı olur.
- **İş birliği Projeleri:** Farklı kültürel ve dini geçmişlerden gelen bireyleri ve kuruluşları bir araya getiren ortak projeler, sosyal inovasyon ve girişimciliğin teşvik edilmesine yardımcı olabilir. Örneğin, Inter Alia ([Inter Alia](#)) adlı STK, sosyal adalet konularında çalışmak üzere farklı dini geçmişlere sahip gençleri bir araya getiren "Sosyal Adalet için Dinlerarası Gençlik Koalisyonu" adlı bir proje yürütmüştür.
- **Hackathonlar ve Tasarım Sprintleri:** Sprint, ekiplerin yazılım geliştirme sürecinde tanımlanmış miktarda görevi tamamlamak için çalıştıkları önceden belirlenmiş bir zaman aralığıdır. Sprintler, hedefe ve projenin büyüklüğüne bağlı olarak genellikle daha kısa çalışma süreleridir. Hackathon (hackday, hackfest, datathon, ideathon, educathon veya codefest olarak da bilinir), bilgisayar programcıları, grafik tasarımcıları, arayüz tasarımcıları, ürün yöneticileri ve proje geliştiricileri dahil olmak üzere yazılım geliştirme ile ilgilenen kişilerin sprint benzeri bir tasarım etkinliğidir. Sosyal inovasyon zorlukları üzerinde çalışmak üzere bireyleri ve ekipleri bir araya getirmek amacıyla Hackathonlar ve tasarım sprint etkinlikleri kullanılabilir. Bu etkinlikler, kültürler ve dinler arası grupların iş birliği yapmaları ve sosyal sorunlara yenilikçi çözümler geliştirmeleri için fırsatlar sağlayabilir.

Genel olarak, Yunanistan'da farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliğin teşvik edilmesi, kültürel ve dini sınırların ötesinde iş birliğini, yaratıcılığı ve inovasyonu destekleyen bir dizi eğitim, öğrenim ve proje tabanlı faaliyet gerektirir.

Yetişkin Eğitimi ve Sosyal İnovasyon

Sosyal inovasyon ve girişimcilik, özellikle çeşitlilik ve iş birliğinin önemli olduğu farklı kültür ve inanç ortamlarında çalışırken, yetişkin eğitimcilerin sahip olması gereken önemli becerilerdir. Yunanistan'da bu becerilerin geliştirilmesini desteklemek için eğitim ve kaynak sunan çeşitli kurum ve kuruluşlar bulunmaktadır:

- **Avrupa Yerel Kalkınma Enstitüsü:** Bu kuruluş, özellikle dezavantajlı grupların desteklenmesine ve çeşitlilik ve kapsayıcılığın teşvik edilmesine odaklanarak sosyal girişimcilik ve yenilikçilik üzerine eğitim kursları ve atölye çalışmaları sunmaktadır. [Website](#)
- **Atina Etki Merkezi:** Girişimciler ve sosyal yenilikçiler için bir dizi eğitim ve ağ kurma fırsatı sunan bir ortak çalışma ve yenilik alanıdır. Ayrıca kültürlerarası ve dinlerarası iletişimle ilgili konularda etkinliklere ve atölye çalışmalarına ev sahipliği yapmaktadır. [Website](#)
- **Atina Girişimcilik ve İnovasyon Merkezi:** Yenilikçi ve sürdürülebilir iş modelleri geliştirmeye odaklanarak girişimciler ve startup'lar için eğitim ve destek sağlamaktadır. Ayrıca sosyal girişimcilik ve etki yatırımı konularında kurslar ve atölye çalışmaları sunmaktadır. [Website](#)
- **Atina Startup Hafta Sonu:** Yeni iş fikirleri üzerinde iş birliği yapmak üzere girişimcileri, tasarımcıları ve geliştiricileri bir araya getiren bir etkinliktir. Etkinlik, farklı geçmişlerden gelen katılımcılara açıktır ve kültürler arası iletişim ve iş birliğini teşvik eder.
- **Hellenic American Union:** Kültürlerarası anlayış ve iletişimi teşvik eden çeşitli dil kursları ve kültürel değişim programları sunmaktadır. Ayrıca girişimcilik ve yenilikçilikle ilgili konularda etkinlik ve atölye çalışmalarına da ev sahipliği yapmaktadır. [Website](#)

Yunanistan'da Yetişkin Eğitimi

Yunanistan'da yetişkin eğitimi, mesleki eğitim merkezleri, yetişkin eğitim merkezleri ve üniversiteler gibi çeşitli örgün ve yaygın programlar ve kurumlar aracılığıyla sağlanmaktadır. Dolayısıyla, bireysel yetişkin eğitimi kurumlarının daha geniş müfredatlarının bir parçası olarak bu konularda kurslar veya atölye çalışmaları sunması mümkündür.

Yunanistan Eğitim, Araştırma ve Din İşleri Bakanlığı, ülkedeki yetişkin eğitimi programları için politika ve yönergeler belirlemekten sorumludur. Yunan hükümeti, sosyal inovasyon ve girişimciliğin teşvik edilmesinin önemini kabul etmiş ve yetişkinler arasında bu becerilerin geliştirilmesini desteklemek için adımlar atmıştır. Ancak, farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliğin Yunanistan'daki yetişkin eğitimi programlarının müfredatına özel olarak dahil edilip edilmediği açık değildir.

Eğitim İçerikleri ve Kaynaklar

Farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliğe odaklanan eğitim materyalleri ve kaynaklar, belirli bir ülkeye ve eğitim kurumuna bağlı olarak değişebilir. Örneğin, birçok üniversite ve eğitim kurumu, bu konulara odaklanan kurslar ve programlar sunmaktadır ve bu kurslar vaka çalışmaları, en iyi uygulamalar ve pratik araçlar ve kaynaklar gibi ilgili içerikleri içerebilir.

Ayrıca, sosyal inovasyon ve girişimcilikle ilgili eğitim materyallerine ve kaynaklara erişim sağlayan Kitleleş Açık Çevrimiçi Kurslar (MOOC'lar), çevrimiçi kütüphaneler ve bilgi paylaşım ağları da dahil olmak üzere bir dizi çevrimiçi platform ve kaynak bulunmaktadır. Ancak, Yunanistan'daki yetişkin eğitimi öğretmenlerinin bu materyalleri ne ölçüde kullandıkları, kendi uzmanlıkları, öğretim hedefleri ve öğrencilerinin ihtiyaçları ve ilgi alanlarına bağlı olarak değişebilir.

Değerlendirme ve İzleme

Yunanistan'daki yetişkin eğitimi programlarında izleme ve değerlendirme, programın katılımcılar ve daha geniş toplum üzerindeki hem kısa hem de uzun vadeli etkisini değerlendirmek için genellikle nicel ve nitel yöntemlerin bir kombinasyonunu içerir. Değerlendirme, programın kalitesi, katılımcıların performansı ve öğrenme çıktılarının etkinliği gibi çeşitli unsurları kapsar.

Validasyon ve Akreditasyon

Yetişkin eğitiminde farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliğin şeffaflığını ve görünürlüğünü desteklemek için Yunanistan'da uygulanan çeşitli sertifika ve onay programları bulunmaktadır. İşte bazı örnekler:

- **Avrupa Sosyal Inovasyon Yarışması:** Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen bu yıllık yarışma, Avrupa çapında sosyal sorunlara yönelik yenilikçi çözümleri tespit etmeyi ve desteklemeyi amaçlamaktadır. Kazanan projeler mali bir ödül ve girişimlerini ölçeklendirmek için destek almaktadır. [Website](#)
- **Erasmus+ Programı:** Sosyal inovasyon, girişimcilik ve kültürlerarası diyaloga odaklanan yetişkin eğitimi projelerine finansman sağlar. Program, hareketlilik hibeleri, ortaklıklar ve kapasite geliştirme faaliyetleri de dahil olmak üzere çeşitli destek türleri sunmaktadır.
- **Sosyal Ekonomi ve Sosyal Girişimcilik Sertifika Programı:** Yunanistan Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı tarafından geliştirilen bu sertifika programı, sosyal ekonomi ve sosyal girişimcilik sektörlerinde çalışan bireylerin bilgi ve becerilerini tanımayı ve onaylamayı amaçlamaktadır. Program, sosyal girişimcilik, sosyal inovasyon ve kültürlerarası iletişim de dahil olmak üzere çeşitli alanlarda sertifika sağlamaktadır.
- **Açık Rozetler:** Öğrencilerin yetişkin eğitimi programları aracılığıyla edindikleri beceri ve bilgiler için rozet kazanmalarına ve sergilemelerine olanak tanır. Rozetler eğitim kurumları, kâr amacı gütmeyen kuruluşlar ve işverenler tarafından verilebilir ve sosyal medyada ve profesyonel ağlarda kolayca paylaşılabilir.

Bu sertifika ve onay programlarının güçlü yönleri arasında, sosyal inovasyon ve girişimcilik sektörlerinde çalışan kişi ve kuruluşlara tanınırlık ve görünürlük sağlama kabiliyetleri ile paydaşlar arasında iş birliği ve ağ oluşturmayı teşvik etme potansiyelleri bulunmaktadır. Bununla birlikte, bazı potansiyel zayıflıklar arasında finansman ve kaynaklara sınırlı erişim ve programların kalite ve uygunluğunun sağlanmasındaki zorluklar yer alabilir.

Bu projeye ilgisi açısından, bu sertifika ve onay programları, Yunanistan'daki yetişkin eğitiminde farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliği teşvik etmek için değerli fırsatlar sunabilir. Örneğin, Erasmus+ programı proje faaliyetleri için finansman ve destek sağlayabilirken, Sosyal Ekonomi ve Sosyal Girişimcilik Sertifika Programı öğrenciler için tanınmış bir kimlik belgesi sunabilir.

3.5. İspanya

İyi Uygulamalar

Sosyal İnovasyon Laboratuvarı (LABINNOVA): Bu girişim, Madrid Belediyesi ile bir iş geliştirme ajansı olan Madrid Emprende arasındaki bir işbirliğidir. Göçmen ve mülteci topluluklardan gelenler de dahil olmak üzere farklı geçmişlere sahip kişilere sosyal inovasyon ve girişimcilik üzerine eğitim programları ve atölye çalışmaları sunmaktadır. Girişim, kültürlerarası diyaloga odaklanmakta ve sosyal içermeyi teşvik eden araçlar olarak sosyal inovasyon ve girişimciliği desteklemektedir.

Milyarlar için Köprü: Madrid merkezli bu girişim, sosyal girişimcilere iş fikirlerini geliştirmeleri için çevrimiçi bir platform sunmaktadır. Platform, göçmen ve mülteci topluluklardan gelenler de dahil olmak üzere farklı geçmişlerden gelen girişimcilere mentorluk, kaynak ve destek sağlamaktadır. Program, kültürlerarası diyalogu teşvik etmek ve sosyal değişimi desteklemek üzere tasarlanmıştır.

CaixaImpulse: "la Caixa" Vakfı tarafından Barcelona Bilim Parkı ile işbirliği içinde yürütülen bir sosyal inovasyon girişimidir. Farklı kültür ve inanç ortamlarında çalışan sosyal girişimcilere finansman ve destek sağlamaktadır. Girişim, ayrıca kültürlerarası diyalog ve sosyal içermeye odaklanarak sosyal inovasyon ve girişimcilik konularında eğitim programları ve atölye çalışmaları sunmaktadır.

ActúaUPM: Madrid Teknik Üniversitesi tarafından yürütülen bu girişim, farklı kültür ve inanç ortamlarında çalışan sosyal girişimcilere eğitim programları ve destek sağlamaktadır. Girişim, sosyal değişimi teşvik etmek ve kültürlerarası diyalogu geliştirmek için sosyal inovasyon ve girişimciliği teşvik etmeye odaklanmaktadır.

Aula Emprende: Endülüs bölgesel hükümeti tarafından yürütülen bu program, göçmen ve mülteci topluluklardan gelenler de dahil olmak üzere farklı geçmişlere sahip kişilere girişimcilik konusunda eğitim programları ve atölye çalışmaları sunmaktadır. Program, kültürlerarası diyalogu geliştirmeye ve sosyal içermeyi teşvik etmeye odaklanmaktadır.

Bu girişimler, farklı kültürel ve dini geçmişlerden gelen bireylere yönelik sosyal inovasyon ve girişimcilik eğitimleri sunarak, kültürlerarası diyalogu ve sosyal içermeyi teşvik etmektedir. Eğitim programları, mentorluk, finansman ve diğer destek hizmetleri ile katılımcılara gerekli bilgi ve becerileri kazandırmayı amaçlamaktadır.

Yetişkin Eğitimi Müfredatında Sosyal İnovasyon ve Girişimcilik ile Kültürlerarası Yaklaşımlar

İspanya'da sosyal inovasyon ve girişimcilik doğrudan bir branş olarak yer almasa da farklı kültür ve inanç ortamlarında bu konuların geliştirilmesi ve eğitime dahil edilmesine yönelik artan bir ilgi vardır. Yetişkin eğitimi aracılığıyla, sosyal inovasyon ve girişimciliği teşvik eden eğitim kursları bulunmaktadır. Bu kurslar, bireylere ve topluluklara çok kültürlü bir ortamda olumlu sosyal değişim yaratmak için gereken bilgi ve becerileri sağlamak üzere tasarlanmıştır.

İspanya'da yetişkin eğitimi aracılığıyla sunulan kurslar, tasarım odaklı düşünme, proje yönetimi, pazarlama ve finans gibi sosyal inovasyon ve girişimcilikle ilgili geniş bir yelpazede konuları kapsamaktadır. Pratik ve

uygulamalı olarak tasarlanan bu kurslar, bireylere kendi sosyal inovasyon projelerini geliştirmek ve uygulamak için gereken araçları ve kaynakları sağlamaktadır.

Yetişkin eğitimi, kurslara ek olarak, sosyal inovasyon ve girişimcilik projeleri üzerinde çalışan bireylere ve gruplara mentorluk ve koçluk desteği de sağlamaktadır. Bu destek, fikirlerini geliştirmelerine, kaynakları belirlemelerine ve zorlukların üstesinden gelmelerine yardımcı olmaktadır.

İspanya'da sosyal inovasyon ve girişimciliği desteklemek için teşvik edilen bazı kurs ve girişim örnekleri şunlardır:

- **EmprendeDiversidad:** İspanyol hükümetinin göçmen topluluklar arasında girişimciliği teşvik eden bir girişimdir. Program, girişimcilik, iş yönetimi ve finansal okuryazarlık eğitimlerinin yanı sıra katılımcılar için mentorluk ve koçluk desteği de içermektedir.
- **ACE Europa:** Yetişkin eğitimi aracılığıyla kültürlerarası diyalogu ve sosyal inovasyonu teşvik etmeyi amaçlayan bir Avrupa girişimidir. Program, sosyal girişimcilik, proje yönetimi ve kültürlerarası iletişim konularında eğitim kurslarının yanı sıra çalışma ziyaretleri ve ağ kurma fırsatlarını da içermektedir.
- **Programa Integra:** Göçmen ve mülteci kadınlar için girişimcilik, dijital beceriler ve finansal okuryazarlık eğitimlerinin yanı sıra katılımcılar için mentorluk ve koçluk desteği de içeren bir sosyal inovasyon programıdır.

İspanya'da yetişkin eğitimi aracılığıyla sosyal inovasyon ve girişimciliği teşvik eden çeşitli faaliyetler ve öğrenme ortamları bulunmaktadır. Bu faaliyetlere ve öğrenme ortamlarına bazı örnekler şunlardır:

- **Profesyonel Gelişim Programları:** Yetişkin eğitmenlere sosyal inovasyon ve girişimcilik konularında eğitim kursları ve atölye çalışmaları sunan çeşitli mesleki gelişim programları bulunmaktadır. Bu programlar, eğitmenlerin bu konularla ilgili bilgi, beceri ve tutumlarını geliştirmeyi ve bunları öğretim uygulamalarına dahil etmelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.
- **Ağ Oluşturma ve İş Birliği:** Yetişkin eğitmenler, sosyal inovasyon ve girişimcilik alanında çalışan diğer eğitmenler ve kuruluşlarla çeşitli ağ oluşturma ve işbirliği fırsatlarına katılabilirler. Bu fırsatlar arasında eğitmenlerin fikir, deneyim ve en iyi uygulamaları paylaşabilecekleri konferanslar, seminerler ve çalıştaylar yer almaktadır.
- **Mentorluk ve Koçluk:** Yetişkin eğitmenler, deneyimli eğitmenlerin veya girişimcilerin daha az deneyimli eğitmenlere becerilerini geliştirme ve bunları sosyal inovasyon ve girişimcilik alanında uygulama konusunda rehberlik ve destek sağladığı mentorluk ve koçluk programlarından faydalanabilir.
- **Çevrimiçi Platformlar:** Yetişkin eğitmenlere sosyal inovasyon ve girişimcilik üzerine eğitim materyalleri, vaka çalışmaları ve video eğitimleri gibi eğitim kaynaklarına erişim sağlayan çeşitli çevrimiçi platformlar bulunmaktadır. Bu platformlar, eğitmenlerin kendi hızlarında öğrenmelerini sağlar ve zaman ve yer açısından esneklik sunar.
- **Çalışma Ziyaretleri:** Yetişkin eğitmenler, sosyal inovasyon ve girişimciliğin iyi geliştiği diğer ülke veya bölgelere yapılan çalışma ziyaretlerine katılabilirler. Bu ziyaretler, eğitmenlere farklı yaklaşım ve uygulamaları öğrenme ve bunları kendi çalışmalarında uygulama fırsatı sağlar.

Eğitim materyalleri konusunda, sosyal inovasyon ve girişimcilik üzerine kapsamlı kitaplar, vaka çalışmaları ve rehberler bulunmaktadır. Bu materyaller, eğitim programlarının geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi için kullanılabilir.

Validasyon ve Akreditasyon

İspanya'da toplum ve çevre üzerinde olumlu etki yaratan sosyal girişimleri tanıyan uluslararası bir akreditasyon programı bulunmaktadır. İspanya'da, **Social Enterprise Mark** programı, Social Enterprise Europe tarafından sunulmakta ve sosyal girişimlerin sosyal inovasyon ve girişimciliğe olan bağlılıklarını göstermeleri için bir yol sağlamaktadır.

Güçlü Yönler: Social Enterprise Mark, sosyal işletmelerin sosyal inovasyon ve girişimciliğe olan bağlılıklarını göstermeleri için açık ve tanınabilir bir yol sağlar. Müşteriler, fon sağlayıcılar ve ortaklar nezdinde güven ve güvenilirlik oluşturulmasına yardımcı olabilir.

Zayıf Yönler: Social Enterprise Mark, gönüllü bir akreditasyon programıdır; bu nedenle tüm sosyal işletmeler katılmayı tercih etmeyebilir. Akreditasyonun alınması ve sürdürülmesinin maliyeti ve idari yükü konusunda da endişeler olabilir.

Projenin Gelecekteki Önemi/Katkısı: Social Enterprise Mark, farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliği tanımanın ve teşvik etmenin bir yolu olarak projeye ilgili olabilir. Ancak, akreditasyon programının potansiyel zorluklarını ve sınırlamalarını göz önünde bulundurmak önemlidir.

Sosyal Girişimcilik Sertifikası

Bu sertifika, Madrid'deki **IE İşletme Okulu** tarafından sunulan bir programdır. Program, sosyal inovasyon, etki ölçümü ve sosyal girişimler için iş modelleri gibi konuları içeren sosyal girişimcilik eğitimi vermektedir.

Güçlü Yönler: Sosyal Girişimcilik Sertifikası, bireylerin sosyal girişimcilik alanındaki bilgi ve becerilerini geliştirmeleri için tanınmış ve titiz bir yol sağlar. Alanda güvenilirlik ve tanınırlık oluşturmaya yardımcı olabilir ve iş arayanlar ve girişimciler için değerli bir varlık olabilir.

Zayıf Yönler: Sosyal Girişimcilik Sertifikası, bazı bireylerin erişimini sınırlayabilecek ücrete dayalı bir programdır. Belirli müfredat ve eğitmenlere bağlı olarak programın kalitesi ve uygunluğu konusunda da endişeler olabilir.

Projenin Gelecekteki Önemi/Katkısı: Sosyal Girişimcilik Sertifikası, yetişkin öğrencilerin sosyal inovasyon ve girişimcilik alanındaki bilgi ve becerilerini geliştirmelerine destek olmak amacıyla projeye ilgili olabilir. Ancak, programın potansiyel sınırlamalarını ve erişilebilirliğini göz önünde bulundurmak önemlidir.

Sistema Nacional de Acreditación de la Formación Continua

Bu, İspanya'da sürekli eğitim için ulusal bir akreditasyon sistemidir. Sistem, kuruluşların eğitim programlarını doğrulamaları ve sunduklarının kalite ve uygunluğunu göstermeleri için bir yol sağlar.

Güçlü Yönler: Sistema Nacional de Acreditación de la Formación Continua, kuruluşların eğitim programlarını doğrulamaları için tanınmış ve standartlaştırılmış bir yol sağlar. Öğrenciler, işverenler ve fon sağlayıcılar nezdinde güvenilirlik ve güven oluşturmaya yardımcı olabilir.

Zayıf Yönler: Akreditasyon süreci zaman alıcı ve maliyetli olabilir ve bürokrasi ve kırtasiyecilik potansiyeli konusunda endişeler olabilir. Ayrıca akreditasyon sisteminin esnek ve öğrencilerin ve işgücü piyasasının değişen ihtiyaçlarına duyarlı olmasını sağlamakta zorluklar yaşanabilir.

Projenin Gelecekteki Önemi/Katkısı: Sistema Nacional de Acreditación de la Formación Continua, sosyal inovasyon ve girişimcilik alanındaki eğitim programlarının kalitesini ve uygunluğunu doğrulamanın ve tanımanın bir yolu olarak projeye ilgili olabilir. Ancak, akreditasyon sisteminin potansiyel zorluklarını ve

sınırlamalarını göz önünde bulundurmak ve farklı öğrencilerin ve bağlamların ihtiyaçlarına esnek ve duyarlı olmasını sağlamak önemlidir.

3.6. İrlanda

İyi Uygulamalar

İrlanda'da farklı kültür ve inanç bağlamlarında sosyal inovasyon ve girişimcilik becerilerinin geliştirilmesini destekleyen çok sayıda iyi uygulama bulunmaktadır. Burada farklı türlere göre listelenmiş ve sıralanmış bazı örnekler yer almaktadır:

- Atölye Çalışmaları ve Eğitimler
  - [Sınırlar ve Kültürler Arasında Liderlik](#)
  - [Kültürlerarası ve Irkçılık Karşıtı Eğitim](#)
  - [Kültürlerarası Öğrenme \(UCD\)](#)
- Organizasyonlar
  - İrlanda Sosyal İnovasyon Fonu - <https://rethinkireland.ie/>
  - İrlanda Göçmen Konseyi - <https://www.immigrantcouncil.ie>
  - İrlanda Ulusal Öğretmen Örgütü - <https://www.into.ie/help-advice/social-inclusion/>
- Platformlar ve Ağlar
  - Sosyal İnovasyon Merkezleri - <https://www.innovatecommunities.ie>
  - İrlanda Sosyal Girişimciliği - <https://www.socialentrepreneurs.ie>
  - [Kültürlerarası Eğitim](#)
- Kültürlerarası ve dinlerarası diyalog
  - [Dinlerarası Diyalog Merkezi \(Dublin Şehir Üniversitesi\)](#)
- Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılık:
  - [İrlanda Ulusal Gençlik Konseyi: Eşitlik, Kapsayıcılık ve Kültürlerarası Kaynaklar](#)
  - [Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılık için iş eğitimleri](#)
  - [İrlanda Çeşitlilik Merkezi](#)
- Projeler
  - Avrupa Kültürel Sosyal İnovasyon - <https://www.csi-project.eu/about/>
  - [Sınıfta kültürel çeşitliliği kucaklamak](#)

Yetişkin Eğitimi Müfredatında Sosyal İnovasyon ve Girişimcilik ile Kültürlerarası Yaklaşımlar

İrlanda'da, farklı kültür ve inanç bağlamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliği birleştiren belirli bir eğitim faaliyeti bulunmamaktadır. Ancak, bu konuların belirli unsurlarını ele alan çeşitli eğitim faaliyetleri mevcuttur. Bu bağlamda öne çıkan bazı kuruluşlar ve programlar şunlardır:

İrlanda Sosyal Yenilik Fonu (SIFI): Sosyal yenilikçiler ve girişimciler için eğitim ve destek sunan bu fon hem bireyleri hem de kuruluşları desteklemektedir.

Avrupa Sosyal İnovasyon Yarışması: Avrupa çapında sosyal inovasyonu teşvik etmeyi amaçlayan bu yıllık yarışma, sosyal sorunlar üzerinde çalışan kişi ve kurumları desteklemektedir. SIFI ve İrlanda Kalkınma Ağı (ILDN) tarafından da desteklenmektedir.

Farklı Kültür ve İnançlar Arası Diyalog: İrlanda'da Katolikler ve Protestanlar arasındaki tarihi dini çatışma nedeniyle farklı kültür ve inançlar arası diyalog konusu önem taşımaktadır. Bu amaçla kapsayıcılığı ve eşitliği teşvik eden eğitim faaliyetleri sunulmaktadır. Bu faaliyetler, yetişkin ve toplum eğitimcileri ile yöneticilerden çocuklara kadar geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır.

Yetişkin öğrencilerin farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliği edinmeleri ve uygulamaları için çeşitli eğitim faaliyetleri ve öğrenme ortamları şunlardır:

1. **Atölye Çalışmaları ve Eğitim Programları:** Kültürlerarası diyalog, kapsayıcı liderlik veya kültürel duyarlılık gibi konuları ele alan çok sayıda faaliyet bulunmaktadır.
2. **Uygulama Toplulukları:** Ortak bir ilgi alanına sahip insan grupları bir araya gelerek deneyimlerini paylaşırlar ve birbirlerinden öğrenirler. Örneğin, Kültürlerarası Diyalog Platformu ve Sosyal Girişim Ağı gibi topluluklar mevcuttur.
3. **Mentorluk ve Koçluk:** SIFI, Mentorship Ireland, Irish Social Enterprise Network, Social Entrepreneurs Ireland ve Enterprise Ireland gibi kuruluşlar çeşitli mentorluk programları sunmaktadır.
4. **Deneyimsel Öğrenme:** Sosyal inovasyon eğitim kampları, sosyal inovasyon laboratuvarları, çalışma turları veya ortak projeler gibi faaliyetler mevcuttur.

Ulusal araştırmalar, farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimcilik konusunun yetişkin eğitimine yönelik bir eğitim müfredatına resmi olarak dahil edilmediğini göstermektedir. Ancak, İrlanda hükümeti bu konunun önemini anlamakta ve çeşitli programlar ve girişimler yürütmektedir. Öne çıkan bir örnek, dezavantajlı ve ötekileştirilmiş topluluklarda sosyal inovasyon ve girişimciliği teşvik etmeye odaklanan **İrlanda Ulusal Sosyal Girişim Politikası**dır.

İlgili içerikler için, verilen konuları içeren tek bir resmi müfredat bulunmamaktadır. Ancak, bazı kısımlarını ele alan birçok eğitim müfredatı ve materyali bulunmaktadır. İşte bazı örnekler:

- **Sosyal Girişim Geliştirme Araç Kiti:** [Link](#)
- **Kültürlerarası Yetkinlik Eğitimi:** [Link](#)
- **Sosyal İnovasyon Araştırma Raporları (İrlanda):** [Link](#)
- **Küresel Eğitim Kılavuzları:** [Link](#)
- **Girişimci Zihniyet Profili:** [Link](#)
- **Birlikte Yenilikçilik Kılavuzu (BM):** [Link](#)
- **ChangeX:** [Link](#)
- **Kültürlerarası Eğitim Araç Kiti:** [Link](#)
- **Avrupa Sosyal İnovasyon Akademisi Sosyal İnovasyon ve Girişimcilik Rehber Kitapları:** [Link](#)

İrlanda'da, çeşitlilik, eşitlik ve kapsayıcılık konularında yetişkin eğitimcilerine yönelik eğitim materyalleri sağlayan çeşitli eğitim faaliyetleri de bulunmaktadır. Bu materyaller, eğitim programlarının geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi için kullanılabilir.

Değerlendirme

Yetişkin eğitiminde, genellikle kullanılan değerlendirme araçları, sosyal inovasyon ve girişimcilik konularının değerlendirilmesi için de uyarlanabilir. Kullanılan araçlar şunları kapsamaktadır:

- Eğitim öncesi ve sonrası anketler
- Odak grupları
- Vaka çalışmaları
- Akran değerlendirmeleri
- Katılımcı geri bildirim

Bu araçlar, eğitim programlarının etkinliğini ölçmek ve katılımcıların gelişimini değerlendirmek için kullanılabilir.

Validasyon ve Akreditasyon

Yetişkin eğitiminde, farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliği ele alan belirli bir eğitim programı bulunmamaktadır. Bu nedenle, bu alanda özel olarak tasarlanmış herhangi bir sertifika veya doğrulama süreci de mevcut değildir.

Sosyal inovasyon ve girişimcilik alanlarında eğitim müfredatının bir parçası olarak veya bağımsız kurslar şeklinde verilen mevcut eğitimler, çeşitli yeterlilik seviyelerinde sunulmaktadır. Kültürlerarası ve dinlerarası konular ise çoğunlukla çeşitlilik, eşitlik ve kapsayıcılık eğitimlerinin bir parçası olarak veya daha geniş müfredatın konuları arasında yer almaktadır.

Doğrulama süreçleri, ilgili eğitim faaliyetinin seviyesine ve türüne göre değişiklik göstermektedir. Bu tür süreçlerin oluşturulması veya kriterlerin tanımlanması için çeşitli kurumlar yardımcı olabilir:

- [Kalite ve Yeterlilikler İrlanda \(QQI\)](#)
- [İrlanda Sosyal Girişimcileri](#)
- [Kültürlerarası Eğitim Hizmetleri](#)
- [İrlanda Sosyal İnovasyon Fonu \(SIFI\)](#)

Bu kurumlar, eğitim programlarının kalite ve uygunluğunu sağlamak için rehberlik ve destek sunmaktadır.

3.7. Avusturya

İyi Uygulamalar

Avusturya'da yetişkin eğitimi ve öğretimi, en büyük ve en çeşitli eğitim sektörüdür. Bu alan, öğretim, eğitim, gruplara rehberlik ve liderlik etme, mesleki pedagojik ve danışmanlık faaliyetlerinin yanı sıra eğitim yönetimi veya kütüphanecilik faaliyetlerini de içermektedir. Yetişkin eğitimi, uygulamalı bir alan olmasının yanı sıra bir teori ve akademik disiplin olarak da önem taşır; yetişkinler tarafından ve yetişkinlerle birlikte öğretme ve öğrenmeyi ifade eder.

Sosyal İnovasyon ve Girişimcilik Alanında Avusturya'daki İyi Uygulamalar

Avusturya'da, yetişkin eğitimi ve öğretiminde farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliği teşvik etmek için bazı iyi uygulamalar şunlardır:

1. **Kültürlerarası Eğitim Programları:** Yetişkin eğitiminde kültürlerarası anlayışı geliştirmeye yönelik programlar, farklı kültürel ve dini geçmişlere sahip bireylerin birlikte çalışmasını ve sosyal inovasyon projeleri geliştirmesini teşvik eder.
2. **Sosyal Girişimcilik Kursları:** Farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal girişimcilik becerilerini geliştirmeye yönelik kurslar, katılımcılara sosyal sorunlara yenilikçi çözümler üretme becerileri kazandırır.
3. **Mentorluk ve Danışmanlık Programları:** Sosyal inovasyon ve girişimcilik alanında deneyimli mentorlar, farklı kültürel geçmişlerden gelen katılımcılara rehberlik eder ve onların projelerini geliştirmelerine yardımcı olur.
4. **Proje Bazlı Öğrenme:** Gerçek dünya problemlerine odaklanan proje bazlı öğrenme yaklaşımları, katılımcıların pratik deneyim kazanmasını sağlar ve kültürlerarası işbirliğini teşvik eder.
5. **Çalıştaylar ve Seminerler:** Kültürlerarası diyalog, sosyal inovasyon ve girişimcilik konularında düzenlenen çalıştaylar ve seminerler, katılımcılara bilgi ve beceri kazandırırken, farklı bakış açılarını keşfetmelerine olanak tanır.

Avusturya'daki Destekleyici Kurumlar

Bu iyi uygulamaların hayata geçirilmesinde rol oynayan bazı Avusturya kurumları şunlardır:

- **Avusturya Yetişkin Eğitimi Derneği (Verband Österreichischer Volkshochschulen)**
- **Avusturya Sosyal Girişimcilik Ağı (Austrian Social Entrepreneurship Network)**
- **Kültürlerarası Diyalog Merkezi (Center for Intercultural Dialogue)**
- **Avusturya Sosyal İnovasyon Merkezi (Austrian Center for Social Innovation)**

Bu kurumlar, farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliği teşvik etmek amacıyla çeşitli eğitim ve destek programları sunmaktadır. Yetişkin eğitimine yönelik bu tür programlar, sosyal inovasyon ve girişimcilik becerilerinin geliştirilmesini ve kültürlerarası anlayışın artırılmasını hedeflemektedir.

Farklı kültür ve inanç bağlamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliğin öğretilmesini teşvik etmek için bazı Avusturya İyi Uygulamaları'ndan örnek vermek gerekirse:

Girişimler:

- [Social City Wien](#)
- "Kültürler Diyalogu" [BMEIA](#)

Mentorluk ve Koçluk:

- [Sosyal İş Kadınları](#)

Ağ Oluşturma ve İşbirliği:

- [Viyana Etki Merkezi](#)
- Ashoka [Home | Ashoka | Everyone a Changemaker](#) (sertifika olanağı)
- Avrupa Göçmen Ağı Avusturya [Ulusal Ağ - EMN.at](#)
- [Avusturya Sosyal Girişimcilik Ağ](#)
- Avusturya Girişimcilik Evi: (Ağ) [AustrianStartups](#)
- [Edu-Hub Viyana - Young Enterprises Media](#)
- [Social Business Hub Styria \(TR\)](#)
- [sic - öğrenci inovasyon merkezi](#)

Projeler ve Yarışmalar:

- [INTRINSIC projesi](#) (Erasmus+) Sürdürülebilir Girişimcilik Eğitimi Sosyal Etki Ödülü (Social Impact Award) [Österreich](#)

Yetişkin Eğitimi Müfredatında Sosyal İnovasyon ve Girişimcilik ile Kültürlerarası Yaklaşımlar

Avusturya'da yetişkin eğitimi, Avrupa yaşam boyu öğrenme sürecinin bir parçasıdır (Elke Gruber, 2013). Yetişkin eğitimi, farklı hedefleri ve eğitim teklifleri olan çeşitli eğitim kuruluşları ile karakterize edilir. Eğitim yelpazesi, temel eğitimden, ikinci eğitim yolundaki eğitim niteliklerini kazanmaya yönelik genel eğitim tekliflerinden, mesleki eğitim tekliflerinden yüksek öğretim kurslarına ve üniversite eğitimine kadar uzanmaktadır. Yetişkin odaklı ve hedef gruba uygun bir eğitim teklifinin geliştirilmesi ve uygulanmasının yanı sıra yüksek kaliteli eğitim danışmanlığı ve kariyer rehberliği, yetişkin eğitime katılım ve başarı için gereklidir (Avusturya Federal Eğitim, Bilim ve Araştırma Bakanlığı - BMBWF, 2023).

Avusturya'daki İyi Uygulamalar

Avusturya'da yetişkin eğitimi ve öğretimi, farklı kültür ve inanç bağlamlarında sosyal yenilikçiliği ve girişimciliği teşvik etmeyi amaçlayan çeşitli eğitim faaliyetlerini içeren geniş bir alan olduğundan, burada ana faaliyetler yer almaktadır:

- **Kültürlerarası İletişim Üzerine Atölye Çalışmaları ve Seminerler**
- **Kültürlerarası ve Dinlerarası Anlayışa Odaklanan Sosyal İnovasyon ve Girişimcilik Eğitimleri**
- **Girişimcilik Eğitimi:** Başarılı bir iş kurmak ve yönetmek için gerekli bilgi ve becerilerle donatmak

- **Proje Tabanlı Öğrenme Etkinlikleri:** Toplumlarındaki gerçek dünya sorunlarının çözümü ele alınmaktadır
- **Ağ Oluşturma ve İşbirliği:** Fikir ve deneyim alışverişi; farklı geçmişlerden gelen girişimciler için etkinlikler/işbirliği
- **Koçluk ve Mentorluk Hizmetleri:** Girişimci katılımcıları rehberlik, tavsiye ve geri bildirim ile desteklemek
- **İnkübatör, Hızlandırıcı Programlar ve İşbirliği Alanları:** Girişimciler için kaynaklar, destek, bağlantı kurma ve işbirliği yapma fırsatı
- **Kültürlerarası ve Dinlerarası Diyalog Etkinlikleri**
- **Hackathonlar ve Yarışmalar:** Kültürlerarası ve dinlerarası anlayışın teşvik edilmesi
- **Saha Gezileri, Ziyaretler ve Staj/Gönüllülük Fırsatları**
- **Çevrimiçi Öğrenme ve Akran Öğrenimi**

Farklı Öğrenme Stratejileri

Avusturya'da yetişkin eğitiminde çeşitli öğrenme stratejileri kullanılmaktadır (Erwachsenenbildung.at):

- Informal Öğrenme
- Yetkinlik ve Öğrenme Çıktısı Odaklı Öğrenme
- Kendi Kendine Öğrenme
- E-Öğrenme
- Açık Öğrenme
- Deneyimsel Öğrenme
- Problem Odaklı ve Probleme Dayalı Öğrenme
- Keşifsel ve Keşfe Dayalı Öğrenme
- Durumlu ve Konumlu Öğrenme
- İşbirliğine Dayalı ve İşbirlikçi Öğrenme
- Kültürlerarası Öğrenme

Müfredat ve Politika

Farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliğin Avusturya'da yetişkin eğitimi müfredatına resmi olarak dahil edilip edilmediği net değildir. Bununla birlikte, yetişkin eğitimi politikasında bunun öncelikli hale geldiğine dair göstergeler vardır. BMBWF tarafından hazırlanan "2021-2024 Avusturya Yetişkin Eğitimi Stratejisi" "kapsayıcı, çeşitliliğe duyarlı yetişkin eğitimi" çağrısında bulunmakta ve kültürlerarası ve inançlar arası anlayışın önemini vurgulamaktadır.

İçerik Örnekleri

- Sosyal İnovasyon ve Girişimciliği Anlamak
- Sosyal İnovasyon ve Girişimcilik Becerilerinin Geliştirilmesi
- Sosyal Zorlukların Belirlenmesi ve Analiz Edilmesi
- Yasal ve Etik Hususlar
- Vaka Çalışmaları ve Örnekler

Materyaller

Farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliğe adanmış özel bir kaynak olmamakla birlikte, yetişkin eğitim sağlayıcıları derslerini desteklemek ve zenginleştirmek için çeşitli materyaller kullanabilirler:

- "Sınıfta Kültürlerarası Yetkinlik" El Kitabı (BMBWF)
- "Yetişkin Eğitiminde Çeşitlilik ve Kapsayıcılık" Materyalleri (VÖWB)
- "Yetişkin Eğitiminde Kültürlerarası İletişim" (OEIB)
- "Yetişkin Eğitiminde Kültürlerarası Öğrenme" Materyalleri (OEIB)
- "Yetişkin Eğitiminde Dinlerarası Diyalog" Materyalleri (OEIB)
- "Çeşitlilik ve Girişimcilik" Araç Kiti
- "Yetişkin Eğitiminde SKA'lar" Rehber Kitabı
- "Öğretmenler için Girişimci Öğrenme" Eğitim Programı

-BMBWF: Avusturya Federal Eğitim, Bilim ve Araştırma Bakanlığı (Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Forschung)

-VÖWB: Avusturya Yetişkin Eğitimi Derneği (Verband Österreichischer Volkshochschulen)

-OEIB: Avusturya Yetişkin Eğitimcileri ve Eğitim Kuruluşları Birliği (Österreichisches Institut für Berufsbildungsforschung)

Değerlendirme Araçları

Yetişkin eğitiminde kullanılan değerlendirme araçları şunları kapsamaktadır:

- **Anketler**
- **Mülakatlar**
- **Vaka Çalışmaları**
- **Odak Grupları**
- **Öz Değerlendirme Araçları**
- **Sosyal Etki Değerlendirmeleri**
- **Gözlemler**
- **İncelemeler**
- **Çevrimiçi Araçlar**

Bu araçlar, eğitim programlarının etkinliğini ölçmek ve katılımcıların gelişimini değerlendirmek için kullanılmaktadır.

Validasyon ve Akreditasyon

Avusturya'da bu konuya odaklanan veya yakından ilgili olan üniversite çalışmaları vardır ve bu nedenle ECTS (Avrupa Kredi Transfer ve Biriktirme Sistemi) sistemini takip eden bir doğrulama sistemi bulunmaktadır. Ancak aşağıdaki tüm çalışmalar pedagoji dersleri olmadığından, yetişkin eğitiminin pedagojik kısmı bu eğitim kapsamında ele alınamamıştır. Örnekler:

- **Sosyal İnovasyon Yüksek Lisansı (120 AKTS)** Sosyal İnovasyon | FH Salzburg'da Yüksek Lisans Dereceniz
- **Lisans (180 AKTS) ve Yüksek Lisans (120 AKTS) "Kültürel ve Sosyal Antropoloji" ve Yüksek Lisans (120 AKTS) "CREOLE: Kültürel Farklılıklar ve Ulusötesi Süreçler"** u - Studienprogrammleitung 24 - Kultur- und Sozialanthropologie
- **Yüksek lisans programı (120 AKTS) "Okullarda ve Toplumda Çeşitlilik Eğitimi"** Diversitätspädagogik in Schule und Gesellschaft - Studieren an der Universität Klagenfurt
- **Yüksek Lisans Programı (60 AKTS) "Sosyal İnovasyon Yönetimi"** Wirtschaftsuniversität Wien: Soziale Innovation managen: neuer Professional Master
- **"Transdisipliner Barış Çalışmaları Uzatma Kursu" Lisans derecesi gereklidir (32 AKTS)** Erweiterungsstudium Transdisziplinäre Friedensstudien - Universität Klagenfurt
- **Doğal Kaynaklar ve Yaşam Bilimleri Üniversitesi'nde Konferans LVA "Sürdürülebilir Girişimcilik"** Zentrum für Globalen Wandel & Nachhaltigkeit::BOKU

Avusturya'da yetişkin eğitiminde farklı kültür ve inanç ortamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliğe adanmış özel bir sertifika veya akreditasyon bulunmamaktadır. Bu konuyu ele alıp almadıkları, kurumların ve yetişkin öğretmenlerinin kendilerine bağlıdır. Bununla birlikte, bu alanla ilgili olan ve sosyal inovasyon ve girişimcilik eğitiminin şeffaflığını ve görünürlüğünü destekleyebilecek çeşitli sertifikalar ve akreditasyonlar bulunmaktadır. Bazı ek kurs ve eğitimlerden En İyi Uygulama bölümünde bahsedilmiştir, bunlardan bazıları sertifika ile tamamlanabilir.

Sertifika ve Akreditasyonlar:

- Avusturya'da Yetişkin Eğitimi için Ö-CERT Kalite Çerçevesi
- Eğitim kuruluşları için ISO 29990 ve 21001
- NQF Seviye IV Qualifikationsregister [NQF - yeterlilikler sekiz seviyede karşılaştırılabilir](#)
- "Sertifikalı Yetişkin Eğitimcisi" - NQF Level V Qualifikationsprofil
- Kültürlerarası Uzman ve İletişim Eğitmeni - ISO 17024 Interkulturelle Fach- & KommunikationstrainerIn - ISO 17024

1. Ö-CERT Kalite Çerçevesi:

Açıklama: Avusturya'da yetişkin eğitimi veren kuruluşlar için ulusal bir kalite sertifikasıdır. Eğitim sağlayıcılarının yüksek standartları karşılamasını ve sürekli iyileştirme yapmasını sağlar.

2. ISO 29990 ve ISO 21001:

ISO 29990: Eğitim ve öğretim hizmetleri sunan kuruluşlar için kalite yönetim standardıdır. Eğitim süreçlerinin kalitesini artırmayı hedefler.

ISO 21001: Eğitim kurumları için yönetim sistemi standardıdır. Eğitim kurumlarının etkili ve verimli bir şekilde yönetilmesini sağlar.

3. NQF Seviye IV Qualifikationsregister:

Açıklama: Avusturya Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi'nde (NQF) yer alan bir seviye göstergesidir. Yeterliliklerin sekiz seviyede karşılaştırılabilir olmasını sağlar. Seviye IV, ortaöğretim sonrası eğitimi ifade eder.

4. NQF Seviye V "Sertifikalı Yetişkin Eğitimsi":

Açıklama: Yetişkin eğitimcileri için belirlenen bir yeterlilik seviyesidir. Seviye V, yüksek yeterlilik ve profesyonellik standardını ifade eder.

5. ISO 17024 - Kültürlerarası Uzman ve İletişim Eğitmeni:

Açıklama: Kültürlerarası iletişim ve eğitim alanında uzmanlık sertifikasıdır. ISO 17024 standardına göre akredite edilmiş olup, eğitmenlerin yetkinliğini ve profesyonelliğini doğrular.

4. INTREP Pilot Uygulama İncelemesi

4.1. Pilot Uygulama Bağlamı ve Metodolojisi

INTREP projesi, aralarında Avusturya, Belçika, Yunanistan, Romanya, İspanya ve Türkiye'nin de bulunduğu çeşitli ortak ülkelerde pilot uygulama faaliyetleri yürütmüştür. Her ülkenin pilot uygulaması, INTREP E-Öğrenim Kampüsü ve Eğitici Web Uygulamasının kullanılabilirliği, kapsamlılığı ve etkinliği hakkında değerli bilgiler sağlamıştır.

INTREP Projesi Pilot Uygulama Metodolojisi

INTREP projesi, yenilikçi E-Öğrenim Kampüsü ve Eğitici Web Uygulaması aracılığıyla farklı kültür ve inanç bağlamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliği teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bunu başarmak için proje, eğitim ünitelerinin kapsamlı bir şekilde test edilmesini, geri bildirim toplanmasını ve iyileştirilmesini sağlayan ve böylece projenin etkisini artıran net kilometre taşlarına sahip iyi yapılandırılmış bir pilot uygulama metodolojisi kullanmaktadır.

Projede, farklı geçmişlere sahip eğitmenler ve öğrencilerden geri bildirim toplayarak çok çeşitli içgörülerini yakalamayı amaçlayan çift katmanlı bir geri bildirim sistemi kullanılmaktadır. Bu sistem, materyallerin kapsamlı, kapsayıcı ve farklı bağlamlara uyarlanabilir olmasını sağlamaktadır. Yinelemeli geri bildirim toplama ve analiz etme süreci, eğitim materyallerinin sürekli olarak geliştirilmesini sağlar. Katılımcıların gerçek dünyada uygulama yapması, pratikte kullanılabilirliği artırır ve yapılandırılmış belgelendirme, en iyi uygulamaların etkili bir şekilde yaygınlaştırılmasını kolaylaştırır. Bu esnek yaklaşım, her ortak ülkenin pilot aşamayı kendi özel bağlamına göre uyarlamasına olanak tanır ve uygunluk ve etkililik sağlar.

Pilot Uygulamanın Kilometre Taşları

Kilometre Taşı 1: Katılımcı Seçimi, Pilot Format Tanımı ve İlk Pilot Uygulama

- **Katılımcıların Seçimi:** Her ortak ülkede, beş yetişkin eğitmeni, öğretmen veya eğitimci seçilmiştir. Bu seçim süreci, ilgili deneyim ve uzmanlığa sahip bireylerin pilot uygulama aşamasına dahil edilmesini sağlar. Katılımcıların farklı geçmişleri, geri bildirim zenginleştirir ve potansiyel iyileştirmelerin çoklu perspektiflerden belirlenmesine yardımcı olur.
- **Pilot Uygulama Formatının Tanımlanması:** Ürün lideri tüm ortaklara ilgili bir çerçeve metodoloji sunmakla birlikte her ortak, kendi yerel ihtiyaç ve koşullarına uygun pilot uygulama formatı belirlemiştir. Bu adım, metodolojinin esnekliğini ve uyarlanabilirliğini sağlar.
- **İki Adımlı Pilot Uygulamasının Yürütülmesi:** İlk pilot uygulama sırasında her ortak, beş modülün her birini seçilen katılımcılara-eğitimcilerle dağıtmış ve bu ürünleri nasıl uygulamaya koyacakları konusunda detaylı bilgi sağlamıştır. İkinci uygulama aşamasında ise eğitimciler, E-Öğrenim Kampüsü ve Eğitici Web Uygulamasını kullanarak kendi derslerini veya kurslarını tasarlamış ve öğrencileriyle birlikte uygulamışlardır (eğitmen başına 5 öğrenci). Bu aşama, eğitimcilerin platformları deneyimlemelerine ve gerçek dünyadan geri bildirim almalarına olanak tanır.

Kilometre Taşı 2: Geri Bildirim Toplama ve Ulusal Raporlar

- **Geri Bildirim Toplama:** Pilot uygulama aşamasında yer alan eğitimci ve yetişkin öğrencilerden geri bildirim toplanmıştır. Bu adım, eğitim ünitelerinin kullanılabilirliği, etkinliği ve iyileştirilmesi gereken alanlar hakkında değerli veriler sağlar. Hem eğitimcilerden hem de öğrencilerden alınan geri bildirimler, kapsamlı bir değerlendirme için gereklidir.
- **Ulusal Raporların Hazırlanması:** Ortaklar, İstanbul Valiliği (GOI) tarafından sağlanan şablona göre ulusal raporlarını hazırlamışlardır. Bu raporlar, geri bildirimleri konsolide etmiş ve pilot uygulama aşamasının yapılandırılmış bir analizini sağlamıştır. Bu dokümantasyon, elde edilen içgörülerin sistematik olarak gözden geçirilmesini ve ele alınmasını sağlar.

Kilometre Taşı 3: Modül-Ünite Son Düzenlemelerin Yapılması

Toplanan geri bildirimlere dayanarak, ilgili modüllere-ünitelere son düzenlemeler ve güncellemeler yapılmıştır. Bu yinelemeli süreç, eğitim materyallerinin etkinlik ve uygunluk açısından optimize edilmesini sağlar.

İlgili Her Ülke İçin Bağlam ve Prosedürler

Projenin her bir ortağı, kendi ülkelerinde pilot uygulama aşamalarını yürütmüştür. Aşağıda, ilgili her ülke için bağlam ve prosedürlerin ayrıntılı bir tablosu yer almaktadır.

Ülke	Zaman Çizelgesi	Genel Strateji	Teslimat Formatı	Katılımcılar	İşe Alım ve Seçim	Kilit Faaliyetler
Avusturya	1. Aşama: Haziran 2023 - Ağustos 2023,	Aşama 1: Öğretim materyallerini n test edilmesi; Aşama 2:	Atölye çalışmaları, çevrimiçi modüller, pratik alıştırmalar	5 yetişkin eğitmeni, farklı kültür ve inançlardan 54 öğrenci.	Eğitim kurumları, girişimci ağları, sosyal medya	Oryantasyon oturumları, içerik oluşturma, uygulama, geri bildirim toplama

	2. Aşama: Ocak 2024 - Mayıs 2024	Geliştirilmiş materyallerin uygulanması				
Belçika	Ocak - Mayıs 2024	Çevrimiçi ve yüz yüze oturumlar	Çevrimiçi platform kullanımı, yüz yüze atölye çalışmaları	5 yetişkin eğitmen ve farklı geçmişlerden gelen 45 öğrenci	Kurum içi ve ortaklar arası davetler	İlk çevrimiçi modüller, yüz yüze oturumlar, uygulama, geri bildirim toplama
Yunanistan	Ocak - Nisan 2024	Tek bir oturumda hem eğitmenlerin hem de öğrencilerin katılımını sağlandı	Yüz yüze oturum	8 eğitmen ve yetişkin öğrenciler	Gönüllü işe alım	Tanıtım brifingi, içerik oluşturma, uygulama, geri bildirim toplama
Romanya	Ocak - Nisan 2024	Pratik alıştırmalar	Çevrimiçi	5 yetişkin eğitimci ve farklı geçmişlerden gelen 25 öğrenci	İlgili eğitim bağlamlarına katılıma dayalı olarak seçilmiştir	Oryantasyon oturumları, içerik oluşturma, uygulama, geri bildirim toplama
İspanya	Ocak - Nisan 2024	Pratik alıştırmalarla birleştirilmiş çevrimiçi modüller	Çevrimiçi ve yüz yüze oturumlar	Farklı geçmişlerden gelen yetişkin eğitmenler ve öğrenciler	Ortak kuruluşlar ve eğitim ağları	Oryantasyon oturumları, içerik oluşturma, uygulama, geri bildirim toplama
Türkiye	Ocak - Nisan 2024	Çevrimiçi pilot uygulama	Çevrimiçi kurslar ve geri bildirim oturumları	7 eğitmen, 25 öğrenci	Eğitim kurumları	Oryantasyon, içerik oluşturma, uygulama, geri bildirim toplama

Aşağıdaki adımlar birkaç farklı ülkede 35 yetişkin eğitimciyi ve yaklaşık 200 yetişkin öğrenciyi kapsayan Intrep pilot uygulama stratejisine dahil edilmiştir:

1. İşe Alma ve Seçim: Katılımcılar, eğitim ağları, ortak kuruluşlar ve paydaşlar da dahil olmak üzere çeşitli kanallar aracılığıyla işe alınmıştır. Seçim kriterleri arasında farklı kültür ve inançları kapsayan eğitim geçmişi de yer almıştır.
2. Oryantasyon: İlk oturumlarda eğitmenlere ve öğrencilere platformlar tanıtılmış, işlevleri açıklanmış ve INTREP Uygulama Kılavuzuna erişim sağlanmıştır.
3. İçerik Oluşturma ve Uygulama: Eğitmenler, platformlarda kişiselleştirilmiş içerik ve etkinlikler geliştirmiş ve bunlar daha sonra yetişkin öğrencilerle uygulanmıştır.
4. Geri Bildirim Toplama: Platformların kullanılabilirliğini, kapsamlılığını ve etkinliğini değerlendirmek için anketler ve soru formları aracılığıyla geri bildirim toplanmıştır.
5. Analiz ve Öneriler: Toplanan geri bildirimler, karşılaşılan sorunları belirlemek ve iyileştirme önerilerini derlemek için analiz edilmiştir.

4.2. Pilot Uygulamalardan Elde Edilen Geri Bildirim

E-Öğrenim Kampüsü:

Avusturya, Belçika, Yunanistan, Romanya, İspanya ve Türkiye'deki pilot uygulamalarda E-Öğrenim Kampüsü, detaylı, kapsamlı ve uygulamaya yönelik içeriği ile büyük beğeni topladı. Katılımcılar, platformun kültürlerarası diyalog, sosyal içerme ve çeşitlilik konularındaki bilgilerini önemli ölçüde artırdığını sürekli olarak vurguladılar. E-Öğrenim Kampüsü, katılımcıların teorik bilgilerini pratik uygulamalara dönüştürmelerine olanak tanıdı. Eğitimciler ve öğrenciler, platformun kullanıcı dostu arayüzü ve erişilebilir içeriği sayesinde öğrenme sürecinin daha verimli hale geldiğini belirttiler.

Bununla birlikte, bazı ülkelerde iyileştirmeler önerildi. Romanya'da özellikle bu tarz çevrimiçi uygulamalara çok alışık olmayan kullanıcılar için daha açık ve anlaşılır talimatlar verilmesi gerektiği belirtildi. Türkiye'de ise bazı teknik aksaklıklar yaşandığı ve bu sorunların çözülmesi gerektiği vurgulandı. Eğitimciler ve öğrenciler, özellikle Avusturya'da içeriğin anlaşılabilirliği, Belçika ve İspanya'da ise içeriğin uygunluğu ve pratik gerçek dünya uygulamalarına katkısı nedeniyle platformu övdüler.

Ortak öneriler arasında, öğrenme deneyimini daha ilgi çekici ve etkileşimli hale getirmek için daha fazla interaktif unsur, video içeriği ve gerçek hayattan örnekler eklenmesi yer aldı. Ayrıca, eğitimcilerin platformu daha etkili kullanabilmeleri için ek eğitim ve destek sağlanması gerektiği belirtildi. Katılımcılar, E-Öğrenim Kampüsü'nün sürekli güncellenmesi ve geliştirilmesi gerektiğini, böylece gelecekteki kullanıcıların da platformdan en iyi şekilde yararlanabileceğini ifade ettiler.

Eğitici Web Uygulaması:

Eğitici Web Uygulaması, Avusturya, Belçika, Yunanistan, Romanya, İspanya ve Türkiye'deki pilot uygulamalarda açık, kapsamlı ve pratik içeriği nedeniyle olumlu geri bildirimler aldı. Katılımcılar, uygulamayı kültürlerarası diyalog ve sosyal içerme hakkında bilgi edinmek için değerli buldular. Uygulama, katılımcıların farklı kültürel ve sosyal konular hakkında daha derin bir anlayış geliştirmelerine yardımcı oldu. Uygulamanın eğitimcilerle kendi etkinlik ve materyallerini hazırlaması için özgür ve yaratıcı bir ortam sağlaması özellikle katılımcılar tarafından beğeni topladı.

Ancak bazı iyileştirme önerileri de dile getirildi. Özellikle Belçika ve Romanya'da, kullanıcı rehberliği ve arayüzün geliştirilmesi gerektiği belirtildi. Kullanıcılar, uygulamanın daha özelleştirilebilir olması ve ayrıntılı eğitimler sunması gerektiğini ifade ettiler. Türkiye'de, küçük teknik sorunlar ve çeviri iyileştirmeleri yapılması gerektiği vurgulandı. Yunanistan ve İspanya'da ise interaktif özelliklerin artırılması ve daha fazla renk kullanılarak kullanıcı katılımının teşvik edilmesi önerildi.

Genel olarak, katılımcılar uygulamanın pratik kullanımını takdir etmekle birlikte, çeşitli öğrenme faaliyetlerini daha iyi desteklemek için uygulamanın kullanıcı dostu ve teknik açıdan daha kararlı hale getirilmesini önerdiler.

Geri Bildirimden Elde Edilen Bilgiler

Kültürler Arası Yetkinlik: Katılımcılar, girişimcilik çabalarında farklı kültürel ve dini bağlamları anlamının ve yönetmenin önemini vurgulamışlardır. Özellikle kültürel duyarlılık ve kültürler arası iletişim stratejilerine ilişkin modüller önemsenmiştir. Bu modüller, katılımcıların kültürler arası yetkinliklerini

artırmada büyük rol oynamış ve kültürler arası eğitim materyallerine duyulan ihtiyacı açıkça ortaya koymuştur.

Pratik Uygulama: Öğrenme materyallerinin pratik, gerçek dünyaya uygulanabilirliği, tüm pilot uygulamalarda öne çıkan bir tema olmuştur. Katılımcılar, teorik bilgileri farklı kültürel ortamlardaki gerçek dünya senaryolarına uygulamalarını sağlayan vaka çalışmaları, simülasyonlar ve pratik alıştırmaları takdir etmişlerdir. Bu uygulamalı yaklaşım, eğitim modüllerinin pratik yönelimi için çok önemlidir.

İş birliği ve Ağ Oluşturma: Platformlar, katılımcıların farklı geçmişlere ve bakış açılarına sahip meslektaşlarıyla bağlantı kurmalarını sağlayarak değerli ağ oluşturma fırsatları sunmuştur. Bu, öğrenme deneyimini zenginleştirmiş ve katılımcılar arasında iş birliğini ve en iyi uygulamaların paylaşılmasını teşvik etmiştir.

Yenilikçilik ve Yaratıcılık: Yenilikçi düşünme ve yaratıcı problem çözme konularına yapılan vurgu olumlu karşılanmıştır. Sosyal inovasyon, sürdürülebilir girişimcilik ve yenilikçi iş modellerine ilişkin modüller özellikle beğenilmiştir. Katılımcılar, eğitim programlarında yaratıcılığın ve inovasyonun teşvik edilmesinin önemini vurgulamışlardır.

Kişisel Gelişim ve Düşünme: Katılımcıları kendi kültürel önyargıları ve değerleri ile bunların girişimcilik uygulamalarını nasıl etkilediği konusunda iç gözlem yapmaya teşvik eden yansıtıcı faaliyetler çok faydalı bulunmuştur. Bu iç gözlemsel yaklaşım, katılımcıların kültürlerarası dinamikler ve kişisel gelişim konusunda daha derin bir anlayış geliştirmelerine yardımcı olmuştur.

4.3. Pilot Uygulama Değerlendirmesi: Çıkarılan Dersler

INTREP projesinin Avusturya, Belçika, Yunanistan, Romanya, İspanya ve Türkiye'deki pilot uygulaması, E-Öğrenme Kampüsü ve Eğitici Web Uygulamasının etkinliği, kullanılabilirliği ve etkisi hakkında çok değerli bilgiler sağlamıştır. Her ülkenin geri bildirim, bu eğitim araçlarının güçlü yönlerinin ve geliştirilebilecek alanlarının daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunmuştur. Ulusal raporların kapsamlı analizine dayalı olarak aşağıdaki dersler çıkarılmıştır:

Çıkarılan Dersler:

Avusturya:

- Açık İletişim ve Geri Bildirim:** Düzenli geri bildirim döngüleri ve açık iletişim, içeriğin iyileştirilmesinde ve katılımcı katılımının artırılmasında çok önemlidir. Katılımcılar, devam eden diyalogo ve kurs materyalini etkileme becerisini takdir ettiler.
- İnteraktif Unsurlar:** E-öğrenme kampüsünde pratik alıştırmaların dahil edilmesi, öğrenme etkinliğini ve uygulanabilirliğini önemli ölçüde artırmıştır. Katılımcılar, bu unsurları kültürlerarası diyalog kavramlarını anlama ve uygulamada çok önemli bulmuşlardır.
- Kültürel Duyarlılık Eğitimi:** Kültürel duyarlılık ve çeşitlilik eğitiminin tüm modüllere derinlemesine entegre edilmesi, katılımcıları küresel girişimciliğe daha iyi hazırlamıştır. Bu eğitimin, farklı bakış açılarını anlama ve kapsayıcı uygulamaları teşvik etme konusunda özellikle faydalı olduğu vurgulanmıştır.

Belçika:

- 1. Aktif Katılım:** Pilot uygulama esnasında aktif katılım ve tartışmanın vurgulanması, eğitim ve politika hedeflerine ulaşılması için çok önemliydi. İnteraktif katılım, materyalin daha derinlemesine anlaşılmasını sağlamış ve daha dinamik ve etkili bir öğrenme ortamını teşvik etmiştir.
- 2. İşbirlikçi Yöntemler:** İşbirliğine dayalı oyunlar ve kişisel deneyimlerin paylaşılması, çok inançlı ve sosyal inovasyon konularını ele almak için temel stratejilerdi. Bu yöntemler, daha derin öğrenmeyi teşvik etmiş ve karmaşık sosyal konuları ele almak için hayati önem taşıyan bir topluluk duygusu oluşturmuştur.
- 3. Kapsamlı Yaklaşım:** Projenin başarısı ve sürdürülebilirliği, çevrimiçi olarak sunulan teorik bilgi ile etkileşimli, yüz yüze katılımların dengeli bir kombinasyonuna bağlıydı. Bu kapsamlı yaklaşım, katılımcıların anlamlı bir uygulama ve etki için gerekli olan hem temel anlayışı hem de pratik deneyimi kazanmalarını sağlamıştır.

Yunanistan:

- 1. Kullanıcı Dostu Platformlar:** Sosyal kapsayıcılık ve çeşitliliğin teşvik edilmesinde kullanıcı dostu ve erişilebilir dijital platformların önemi vurgulandı. Katılımcılar, katılım ve öğrenmeyi kolaylaştıran web uygulaması ve e-öğrenme kampüsünün kullanım kolaylığını takdir ettiler.
- 2. İnteraktif İçerik:** Öğrenme deneyimlerinin geliştirilmesinde interaktif ve ilgi çekici içeriğin değeri vurgulanmıştır. Katılımcılar, interaktif unsurların materyali daha ilgi çekici ve daha kolay anlaşılır hale getirdiğini belirtmiştir.
- 3. Uygulama Odaklı Materyaller:** Kapsamlı ve uygulama odaklı proje materyalleri, sosyal inovasyon ve girişimciliğin teşvik edilmesinde değerliydi. Katılımcılar, bu materyallerin teorik bilgileri gerçek dünya durumlarına uygulamalarına yardımcı olduğunu belirtmiştir.

Romanya:

- 1. Çeşitlilik ve İlgili İçerik:** Katılımcılar, INTREP Web Uygulaması tarafından sağlanan içeriğin çeşitliliğini ve uygunluğunu takdir etmişlerdir. Materyalleri kendi ihtiyaçlarına ve kültürel açıdan uygun bulmuşlardır.
- 2. Diyalog ve İşbirliğinin Teşvik Edilmesi:** Katılımcılar, INTREP Web Uygulaması tarafından sağlanan içeriğin çeşitliliğini ve uygunluğunu takdir etmişlerdir. Materyalleri kendi ihtiyaçlarına ve kültürel açıdan uygun bulmuşlardır.
- 3. Özelleştirilmiş İçerik Oluşturma:** Katılımcılar, E-Öğrenim Kampüsü ve Öğretim Web Uygulamasında özelleştirilmiş içerik ve faaliyetlerin nasıl oluşturulacağını öğrenmişlerdir. Materyalleri belirli bağlamlara göre uyarlama becerisi oldukça değerli bulunmuştur.

İspanya:

- 1. Proaktif Katılım:** Pilot uygulama esnasında aktif katılımın ve güçlü tartışmaların teşvik edilmesi, eğitim hedeflerine ve politika amaçlarına etkili ve anlamlı bir şekilde ulaşılmasını sağlamak için çok önemli bulunmuştur. Katılımcılar, ilgi çekici tartışmaların materyale ilişkin kavrayışlarını derinleştirmeye yardımcı olduğunu belirtmişlerdir.
- 2. Gerçek Dünya Uygulamaları:** Eğitim materyallerinin gerçek dünya ortamlarında pratik olarak uygulanması, kullanılabilirliklerini ve etkilerini doğrulamıştır. Katılımcılar içeriği kendi kişisel ve mesleki deneyimleriyle ilişkilendirebilmiş ve bu da öğrenme sürecini geliştirmiştir.

Türkiye:

- 1. Erişilebilir ve Sezgisel Dijital Arayüzler:** Erişilebilir dijital platformların sosyal kapsayıcılık ve çeşitliliğin teşvik edilmesindeki önemi vurgulanmıştır. Katılımcılar, platformların kullanım kolaylığının daha fazla katılımı teşvik ettiğini belirtmiştir.
- 2. İnteraktif İçerik:** Öğrenme deneyimlerini geliştirmek için interaktif ve ilgi çekici içeriğe duyulan ihtiyaç vurgulanmıştır. Katılımcılar, materyali daha ilgi çekici hale getirmek için daha fazla interaktif unsurun dahil edilmesini önermiştir.
- 3. Kapsamlı Eğitim Materyalleri:** Kapsamlı ve pratik eğitim materyalleri, sosyal inovasyon ve girişimciliğin teşvik edilmesi açısından değerli bulunmuştur. Katılımcılar, mesleki gelişimlerinde kendilerine yardımcı olan içeriğin derinliğini ve uygulanabilirliğini takdir etmişlerdir.

5. Sonuçlar ve Öneriler

5.1. Sonuçlar

Eğitim ortamlarında farklı kültür ve inanç bağlamlarında etkileşimin geliştirilmesi, sosyal içermeyi ve girişimciliği teşvik eden yenilikçi eğitim araçlarına duyulan ihtiyaç artmaktadır. Dijital öğrenme ortamlarının kültürlerarası yetkinlikleri geliştirmek için sunduğu fırsatlar ve zorluklar göz önüne alındığında, INTREP projesi önemli adımlar atmıştır.

INTREP projesi, bu hedeflere ulaşmak için E-Öğrenme Kampüsü ve Eğitici Web Uygulamasını geliştirmiştir. Bu araçlar, pilot çalışmalarla kültürlerarası diyalogu ve sosyal içermeyi teşvik etmede etkili olduklarını göstermiştir. Bu belgede, farklı kültür ve inanç bağlamlarında sosyal inovasyon ve girişimcilik alanında sertifikasyon ve akreditasyon politikalarının gelişimini destekleyecek öneriler sunulmaktadır.

Bu belge iki aşamalı bir metodoloji kullanılarak hazırlanmıştır:

- 1. Ulusal Karşılaştırmalı Analiz:** INTREP'in ortak ülkeleri arasında kapsamlı bir analiz gerçekleştirilmiştir. Bu analiz, sosyal inovasyon ve girişimcilik alanında doğrulama, belgelendirme ve akreditasyon için standartları ve iyi uygulamaları incelemiştir. Elde edilen bulgular, gelecekteki politika ve uygulamalara yönelik önerilerin şekillendirilmesinde etkili olmuştur.
- 2. Pilot Uygulama Raporları:** Çeşitli ülkelerden pilot uygulama raporları aracılığıyla geri bildirimler toplanmıştır. Bu pilot çalışmalar, E-Öğrenme Kampüsü ve Eğitici Web Uygulamasının etkinliği ve etkisi konusunda önemli kanıtlar sağlamıştır. Avusturya, Belçika, Yunanistan, Romanya, İspanya ve Türkiye'deki öğretmen ve öğrencilerden alınan geri bildirimler, bu araçların iyileştirilmesinde ve sertifikasyon ve akreditasyon süreçlerinin geliştirilmesine yönelik tavsiyelerin oluşturulmasında çok değerli olmuştur.

Aşağıda, bu iki aşamalı metodolojiden elde ettiğimiz bulgulara dayanarak yetişkin eğitimi aracılığıyla farklı kültür ve inanç bağlamlarında sosyal inovasyon ve girişimcilik sürecini desteklemek üzere paydaşlar ve karar alıcılar ile yetişkin öğretmenleri için geliştirilen bir dizi öneri bulacaksınız:

5.2. Tavsiye Kararları

Ulusal Karşılaştırmalı Analiz Raporlarından Tavsiye Kararları

Farklı kültür ve inanç bağlamlarında sosyal inovasyon ve girişimcilik üzerine **gelecekteki sertifikasyon ve akreditasyon politikaları için öneriler:**

1. **Sektöre Özel Standartlar Geliştirin**
  - a. **Çerçevesel ve Standartlar:** Kültürlerarası yetkinlikler ve sosyal inovasyon sektörlerine odaklanan açık ve şeffaf standartlar oluşturun. Bu standartlar, sektör uzmanlarıyla birlikte geliştirilmelidir.
  - b. **Modüler Belgelendirme:** Öğrencilerin yeterliliklerini aşamalı olarak oluşturmalarına olanak tanıyan modüler belgelendirme süreçleri uygulayın.
2. **Çok Paydaşlı Katılım ve Modüler Öğrenme**
  - a. **İşbirliğine Dayalı Müfredat Tasarımı:** Mevcut piyasa ihtiyaçlarını karşıladığından emin olmak için müfredatın tasarımında ve sürekli güncellenmesinde eğitimciler, sektör profesyonelleri ve politika yapımcılar da dahil olmak üzere çok paydaşlı katılımı teşvik edin.
  - b. **Esnek Sertifikasyon Yolları:** Öğrencilerin belirli yetkinlikler için mikro sertifikalar ve dijital rozetler kazanabilecekleri modüler öğrenme seçenekleri sunarak daha uyarlanabilir bir sertifikasyon sürecini teşvik edin.
3. **Teşvikler ve Dijital Entegrasyon**
  - a. **Devlet Destekli Teşvikler:** Eğitime ve beceri geliştirmeye eşit erişimi teşvik etmek için özellikle yetersiz hizmet alan bölgelerde sertifikasyonlara yönelik devlet tarafından finanse edilen teşvikler ve sübvansiyonlar sağlayın.
  - b. **Dijital Rozetleme:** Girişimcilik ve sosyal inovasyon alanlarında mikro-kredilendirme için dijital rozetleri entegre ederek öğrencilerin becerilerini doğrulanabilir bir şekilde sergilemelerini kolaylaştırın.
4. **Tanım ve Depo Geliştirme**
  - a. **Önceki Öğrenmenin Tanınması:** Sosyal inovasyon ve kültürlerarası yetkinlikler konusunda önceki öğrenmelerin ve informal eğitimin tanınmasına yönelik sistemler geliştirin ve ilgili tüm deneyimlerin sertifikasyon sürecinde değerlendirilmesini sağlayın.
  - b. **Ulusal Havuzlar:** Farklı sektörler ve bölgeler arasında yeterliliklerin daha kolay doğrulanmasını ve tanınmasını kolaylaştırmak için sertifikalı beceriler ve yeterlilikler için ulusal bir havuz geliştirin.
5. **İki Dilli Programlar ve Mentorluk**
  - a. **Çok Dilli Sertifika Programları:** Dilsel çeşitliliğe uyum sağlamak için çok dilli sertifika programlarını teşvik edin ve eğitimi ana dili İngilizce olmayanlar için daha erişilebilir hale getirin.
  - b. **Mentorluk Entegrasyonu:** Öğrencilere deneyimli profesyonellerden rehberlik, destek ve gerçek dünya içgörülerini sağlamak için mentorluk programlarını sertifikasyon yollarına dahil edin.
6. **Sürekli Değerlendirme ve Yapay Zekâ Entegrasyonu**
  - a. **Sürekli Yetkinlik Doğrulaması:** Sürekli yetkinlik doğrulamasına olanak tanıyan sürekli değerlendirme mekanizmaları oluşturarak sertifikaların mevcut beceri ve bilgi gereklilikleriyle güncel kalmasını sağlayın.

- b. **Yapay Zekâ Odaklı Analitik:** Öğrenim ilerlemesini ve sonuçlarını izlemek için yapay zekâ destekli analizlerden yararlanın, öğrenciler için kişiselleştirilmiş geri bildirim ve uyarlanabilir öğrenim yolları sağlayın.
7. **Gelişmiş Öğrenme için Teknolojiden Yararlanma:**
    - a. **Sürükleyici Öğrenme Teknolojileri:** Gerçek dünyadaki kültürlerarası ortamları simüle eden, öğrencilerin pratik becerilerini ve anlayışlarını geliştiren sürükleyici öğrenme deneyimleri oluşturmak için VR (Sanal Gerçeklik) ve AR (Artırılmış Gerçeklik) kullanın.
    - b. **Merkezi Dijital Platformlar:** Akreditasyon süreçlerini yönetmek için merkezi dijital platformlar geliştirerek kurumların ve öğrencilerin sertifikalara erişmesini, bunları takip etmesini ve yönetmesini kolaylaştırın.
  8. **Kapsayıcı Belgelendirme Süreçlerini Teşvik Edin:**
    - a. **Dezavantajlı Gruplar için Erişilebilirlik:** Sertifikasyon süreçlerinin kapsayıcı olması için engelli öğrencilere destek sağlayın
    - b. **Esnek Öğrenme Yolları:** Yarı zamanlı eğitim seçenekleri ve çevrimiçi modüller gibi yetişkin öğrencilerin farklı ihtiyaçlarını karşılayan esnek öğrenme yolları uygulayın.
  9. **İşbirliğini ve Bilgi Paylaşımını Geliştirin:**
    - a. **Kamu-Özel Ortaklıkları:** Sertifikasyon standartlarını sektörün ihtiyaçlarıyla uyumlu hale getirmek ve eğitim uygulamalarında yenilikçiliği teşvik etmek için güçlü kamu-özel sektör ortaklıklarını destekleyin.
    - b. **Sınır Ötesi Tanıma:** Yeterliliklerin uluslararası alanda değer görmesini ve tanınmasını sağlamak için sertifikaların sınır ötesi tanınmasını kolaylaştırarak, öğrenciler için daha fazla hareketlilik fırsatları teşvik edin
  10. **Sonuç Odaklı Sertifikasyona Odaklanın:**
    - a. **Etki Ölçümü:** Sadece süreç uyumluluğu yerine eğitim programlarının etkisini ve sonuçlarını ölçmeye öncelik veren sertifikasyon politikaları tasarlayın. Etkinliği değerlendirmek için vaka çalışmaları, akran değerlendirmeleri ve pratik değerlendirmeler gibi araçlar kullanın.
  11. **Yaşam Boyu Öğrenme ve Mesleki Gelişimi Destekleyin:**
    - a. **Sürekli Mesleki Gelişim:** Sosyal inovasyon ve girişimcilik alanındaki en son beceri ve bilgilerle güncel kalmalarını sağlamak için eğitimciler için sürekli mesleki gelişim fırsatları sağlayın.
    - b. **Yaşam Boyu Öğrenme Fırsatları:** Sürekli beceri geliştirme programları ve profesyonel büyüme fırsatları sunarak yaşam boyu öğrenmeyi teşvik edin.

Ulusal Pilot Uygulama Raporlarından Tavsiye Kararları

Aşağıda, INTREP pilot uygulamalarının sonuçlarına dayalı olarak sosyal içerme ve girişimcilikle ilgili bağlamlarda gelecekteki projeler ve girişimler için önerilen tavsiyeleri bulabilirsiniz.

Gelecekteki projeler ve girişimler bu tavsiyeleri dikkate alarak INTREP projesinden elde edilen başarıları ve çıkarılan dersleri temel alabilir, eğitim materyallerini ve metodolojilerini daha da geliştirerek farklı

kültür ve inanç bağlamlarında sosyal inovasyon ve girişimciliği teşvik etmede etkili, ilgili ve sonuç alıcı olmalarını sağlayabilir.

Pilot faaliyetlerden çıkarılan olumlu dersler, farklı kültür ve inanç bağlamlarında eğitim alanında anlamlı ve kalıcı etkiler yaratma potansiyelini ortaya koymaktadır.

- 1. İnteraktif Unsurları Geliştirin:** Katılımı ve öğrenme etkinliğini artırmak için E-Öğrenim Kampüsüne daha fazla etkileşimli unsur eklemek çok önemlidir. Kampüs kullanıcılara çevrimiçi kurslarda ne kadar ilerleme katettiklerini ve her kurs bitiminde kendilerini ölçmeleri için değerlendirme olanakları sunmaktadır ancak kurslardaki eğitim içerikleri okurken ve incelerken de interaktif unsur barındırmak çok önemlidir. Ayrıca, sürükle-bırak aktiviteleri ve senaryo tabanlı öğrenme gibi interaktif alıştırmalar eklemek öğrenme deneyimini önemli ölçüde geliştirebilir. Örneğin, katılımcıların karar verebilecekleri ve sonuçlarını görebilecekleri vaka çalışmaları, teorik bilgilerin pratik, gerçek dünya uygulamalarını sağlayabilir.
- 2. Kullanıcı Arayüzünü ve Teknik Kararlılığı İyileştirin:** Teknik sorunların ele alınması ve platformların görsel çekiciliğinin iyileştirilmesi, daha iyi bir kullanıcı deneyimi için çok önemlidir. İyileştirmeler, geliştirilmiş renk şemalarını ve sezgisel gezinme menülerini içermelidir. Ayrıca, platformların mobil uyumlu bir versiyonunu geliştirerek mobil kullanılabilirlik sorunlarını çözmek ve navigasyon konusunda açık, adım adım öğreticiler sağlamak, cihazlarından bağımsız olarak tüm kullanıcıların eğitim araçlarını etkili bir şekilde kullanabilmesini sağlayacaktır.
- 3. Kültürel ve Bağlamsal Uygunluğu Artırın:** Eğitim materyallerinin farklı kültürel bağlamlarda ilişkilendirilebilir ve uygulanabilir olmasını sağlamak için kültürel açıdan uygun örneklerin ve senaryoların entegre edilmesi önemlidir. Bu, farklı kültür ve inanç etkileşimleri vurgulayan vaka çalışmalarının dahil edilmesini ve tüm içeriğin yerel dillerde mevcut olmasının sağlanmasını içerir. Belirli sosyal ve kültürel dinamikleri yansıtan içerik geliştirmek, eğitim materyallerinin uygunluğunu ve etkinliğini artıracaktır.
- 4. Sürekli İyileştirmeyi Teşvik Edin:** Düzenli bir geri bildirim döngüsü oluşturmak, eğitim materyallerinin sürekli iyileştirilmesi için kritik öneme sahiptir. Katılımcılarla üç ayda bir anketler ve odak grupları düzenlemek, içeriği güncellemek ve iyileştirmek için kullanılacak değerli bilgiler sağlayabilir. Eğitimcilerin her oturumdan sonra geri bildirim göndermeleri için bir sistem uygulamak ve bu geri bildirimleri değerlendirmek için bir inceleme komitesi oluşturmak, gerekli ayarlamaların derhal yapılmasını sağlayarak eğitim materyallerinin güncel ve etkili kalmasını sağlayabilir.
- 5. Gerçek Dünya Uygulamalarını Genişletin:** Katılımcıları eğitimin bir parçası olarak kendi kültürlerarası projelerini tasarlamaya ve uygulamaya teşvik etmek, öğrenilen kavramların pratikte uygulanmasını teşvik edecektir. Bu projeleri paylaşmak ve sonuçlarını tartışmak için platformlar sağlamak iş birliğine dayalı öğrenmeyi geliştirebilir. Ayrıca, katılımcıların kültürlerarası diyalog becerilerini gerçek dünya ortamlarında uygulayabilecekleri pratik atölye çalışmaları ve topluluk etkinlikleri düzenlemek, eğitim materyallerinin kullanılabilirliğini ve etkisini doğrulayabilir.

6. **Belgeleme ve Yaygınlaştırmayı Güçlendirin:** Geri bildirim ve içgörülerin belgelenmesi için standartlaştırılmış şablonların kullanılması tutarlılık sağlar ve analizi kolaylaştırır. Tüm dokümantasyonun proje ortakları ve paydaşlar tarafından erişilebileceği merkezi bir havuz oluşturmak şeffaflığı ve erişilebilirliği artıracaktır. Web seminerleri ve haber bültenleri aracılığıyla başarı hikayelerinin ve vaka çalışmalarının paylaşılması, etkili uygulamaların belirli örneklerini vurgulayabilir ve en iyi uygulama paylaşımı kültürünü teşvik edebilir.
7. **Dijital Okuryazarlığı Destekleyin:** Platformları kullanmakta zorlanan katılımcılar için dijital okuryazarlık atölyeleri sağlamak çok önemlidir. E-Öğrenim Kampüsü ve Eğitici Web Uygulamasını kullanmanın temellerini kapsayan yeni başlayan dostu kılavuzlar geliştirmek, kullanıcıların dijital araçlarla daha rahat olmalarına yardımcı olabilir. Ayrıca, katılımcılara ortak görevler boyunca yol gösteren bir dizi video eğitimi oluşturmak ve katılımcıların soru sorabileceği ve gerçek zamanlı yardım alabileceği canlı destek oturumları sunmak dijital okuryazarlığı daha da destekleyebilir.
8. **Sertifikasyon ve Akreditasyon:** Her modülün sonunda değerlendirmeler içeren sertifikasyon için net yollar geliştirmek, katılımcılara edindikleri beceri ve yetkinlikleri özetleyen tanınmış kimlik belgeleri sağlayacaktır. Yerel eğitim kurumlarıyla ortaklıklar kurulması, sunulan sertifikaların tanınmasını ve değer görmesini sağlayabilir. Eğitim modüllerini akreditasyon standartlarıyla uyumlu hale getirmek için bu kurumlarla birlikte çalışmak, sertifikaların güvenilirliğini ve kabulünü artıracaktır.
9. **İşbirliği ve Ağ Oluşturmayı Kolaylaştırın:** Katılımcıların bağlantı kurabileceği, deneyimlerini paylaşabileceği ve projeler üzerinde işbirliği yapabileceği çevrimiçi topluluklar oluşturmak, destekleyici bir öğrenme ortamını teşvik edebilir. Bu etkileşimleri kolaylaştırmak için forumların ve tartışma panolarının kullanılması, akran öğrenimini ve ağ kurma fırsatlarını geliştirecektir. Katılımcıların, eğitmenlerin ve paydaşların en iyi uygulamaları tartışmak, projelerini sunmak ve geri bildirim almak için bir araya gelebilecekleri yıllık konferanslar düzenlemek, iş birliğine dayalı çabaları daha da güçlendirecek ve sürekli gelişimi teşvik edecektir.

Aktarılabilirlik ve Sürdürülebilirlik için Öneriler

Bu öneriler, INTREP projesinin pilot uygulamalarından elde edilmiştir ve Avusturya, Belçika, Yunanistan, Romanya, İspanya ve Türkiye'deki katılımcılardan alınan geri bildirimlere dayanmaktadır. Bu tavsiyeler, INTREP projesi kapsamında geliştirilen eğitim materyalleri ve metodolojilerinin uzun vadeli etki ve uygunluğunu sağlamayı amaçlamaktadır.

Genel Tavsiye Kararları

1. **Sağlam Bir Destek Sistemi Geliştirin:**
  - Sorunları hızla çözmek için teknik destek ağları oluşturun.
  - Kullanıcıların platformları etkin bir şekilde kullanmasını sağlamak için dijital okuryazarlık eğitimi sağlayın.
2. **Yerel Bağlam Adaptasyonu:**
  - İçeriğin yerel dillerde ve bağlamlarda mevcut olmasını sağlayın.

- İçeriği farklı kültürel bağlamlara uyarlamak için ölçeklenebilir modeller geliştirin.
3. **Sürekli İyileştirme:**
- Kullanıcı geri bildirimlerine dayalı olarak içeriği sürekli güncelleyin ve iyileştirin.
  - Düzenli güncelleme ve iyileştirme döngüleri uygulayın.

Ülkelere Özel Tavsiye Kararları

Avusturya:

1. **Ölçeklenebilir Model Geliştirme:**

- İçeriği farklı kültürel bağlamlara ve dillere uyarlamak için ölçeklenebilir bir model geliştirin.
- Sürekli uygunluk ve uygulama desteği sağlamak için yerel paydaşlarla ortaklıklar kurun.

2. **Sürdürülebilirlik İlkeleri:**

- Uzun vadeli etki ve kaynak verimliliğine odaklanarak sürdürülebilirlik ilkelerini gelecekteki yinelemelere dahil edin.

İspanya:

1. **Yerel ve Küresel Ortaklıkların Güçlendirilmesi:**

- Projenin kapsamını ve derinliğini genişletmek için eğitim kurumları, sivil toplum kuruluşları ve yerel ve uluslararası toplum liderleri ile güçlü ittifaklar geliştirin.
- Bu iş birlikleri aracılığıyla bilgi ve en iyi uygulamaların aktarılmasını kolaylaştırın.

2. **Eğiticilerin Sürekli Eğitimi:**

- Düzenli çalıştaylar, web seminerleri ve yeniden sertifikalandırma kursları aracılığıyla eğitimcilerin ve öğretmenlerin sürekli eğitimine yatırım yapın.

3. **Uyarlanabilir Teknoloji Kullanımı:**

- Farklı kültürel ve teknolojik bağlamlara kolayca uyarlanabilen, birden fazla dili ve yerel yapılandırmayı destekleyen teknolojik platformlar geliştirin ve kullanın.

4. **Sürekli Değerlendirme ve Geri Bildirim:**

- Katılımcılardan, eğitimcilerden ve diğer paydaşlardan gelen hem nicel hem de nitel geri bildirimleri içeren sağlam bir değerlendirme ve geri bildirim sistemi uygulayın.

5. **Sürdürülebilir Finansman Modeli:**

- Hibeler, sponsorluklar, ticari iş birlikleri ve sertifikalı kurslardan veya danışmanlık hizmetlerinden elde edilen gelirler de dahil olmak üzere çeşitlendirilmiş bir finansman modeli geliştirin.

6. **Öğrenme Topluluğunun Teşvik Edilmesi:**

- Aidiyet duygusunu ve sürekli katılımı teşvik etmek için çevrimiçi platformlar, sosyal medya ve düzenli etkinlikler aracılığıyla aktif bir öğrenme topluluğu oluşturun ve sürdürün.

7. **Dokümantasyon ve En İyi Uygulamaların Paylaşılması:**

- Tekrarlanabilirliği kolaylaştırmak için süreçleri, stratejileri ve çıkarılan dersleri kapsamlı bir şekilde belgeleyin. Vaka çalışmaları, pratik kılavuzlar ve eğitim kaynakları yayınlayın.

Belçika:

1. Metodolojilerin Vurgulanması:

- Yetişkin bir kitle ile çalışırken metodolojileri vurgulayın ve uygulamaları herhangi bir konu için model olarak sunun.

2. Platform Sürdürülebilirliğinin Sağlanması:

- Aracın yetişkin öğretmenler için ilgi çekici ve kolay erişilebilir olmasını sağlayın.
- E-öğrenme kampüsü platformunu sürekli olarak beslemek ve güncelliğini korumak için projenin tamamlandıktan sonra alanda diğer proje ve girişimlerle örtüşmesini sağlayın.

Yunanistan:

1. Güçlü Destek Ağı:

- Teknik sorunları ele almak ve dijital okuryazarlık eğitimi vermek için güçlü bir destek ağı uygulayın.

2. İçerik ve Platform Geliştirme:

- Sürekli uygunluk ve etkinlik sağlamak için kullanıcı geri bildirimlerine dayalı olarak platformların içeriğini ve dış görünümünü düzenli olarak geliştirin ve uyarlayın.

Romanya:

1. Düzenli Güncellemeler ve İyileştirmeler:

- INTREP e-Öğrenim Kampüsü ve INTREP Web Uygulamasının işlevselliğini ve uygunluğunu korumak için düzenli güncelleme ve iyileştirme döngüleri planlayın ve uygulayın.

2. Eğitim ve Teknik Destek:

- INTREP e-Öğrenim Kampüsü ve INTREP Web Uygulamasından en üst düzeyde yararlanmalarına yardımcı olmak için kullanıcılara uygun eğitim ve teknik destek sağlayın.

3. Yaygınlaştırma ve Sosyal Yardım:

- INTREP e-Öğrenim Kampüsü ve INTREP Web Uygulaması hakkındaki bilgileri diğer ilgili taraflara düzenli olarak dağıtarak etkinliklerini artırın.

Türkiye:

1. Platform Optimizasyonu:

Dijital platformların kullanıcı arayüzünü daha sezgisel olacak şekilde geliştirin ve sınırlı dijital okuryazarlığa sahip olanlar da dahil olmak üzere tüm kullanıcılar için gezinme kolaylığı sağlayın. Kullanılabilirlik sorunlarını belirlemek ve çözmek için kullanıcı testi oturumları uygulayın.

2. Mobil Erişilebilirlik:

İnternete öncelikle mobil cihazlar üzerinden erişen kullanıcılar için erişilebilirliği sağlamak amacıyla platformların mobil uyumlu sürümlerini geliştirin ve optimize edin. Platformların farklı cihazlarda nasıl etkili bir şekilde kullanılacağına dair açık, adım adım öğreticiler sağlayın.

3. Oyunlaştırma:

Öğrencileri motive etmek ve katılımı artırmak için sınavlar, rozetler ve liderlik tabloları gibi oyunlaştırılmış unsurları tanıtır. Aktif katılımı teşvik eden ve anında geri bildirim sağlayan etkileşimli modüller geliştirin.

